

ΧΑΝΙΑ 1 Δεκεμβρίου 1955

ΕΤΟΣ Ε' ΤΕΥΧΟΣ 2ον

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡ. Δραχ. 70

ΤΙΜΗ ΦΥΛ. ΔΡΑΧ. 1

ΤΟΤΕ ΤΟ ΑΡΚΑΔΙ

ΤΩΡΑ Η ΚΥΠΡΟΣ

ΑΡΚΑΔΙ
1866

Αὐτὴ ἡ φλόγα πάναψε
 μέσα ἐδῶ στὴν κρύπτη
 κι' ἀπ' ἄκρον σ' ἄκρο φώτισε
 τὴν δοξαμένη Κρήτη
 ἦτανε φλόγα τοῦ Θεοῦ
 μέσα εἰς τὴν ὁποία
 Κρήτες ὀλοκαυτώθησαν
 γιὰ τὴν Ἐλευθερία.

Ὁ Ρεθύμνης καὶ Ἀλόποτάμου
 † ΤΙΜΟΘΕΟΣ ΒΕΝΕΡΗΣ

* Ἀπὸ τὸ τουριστικὸ λεύκιμα «ΚΡΗΤΗ»
 τοῦ κ. ΑΛΕΞ. ΔΡΟΥΔΑΚΗ

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ «ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΗΧΩ»

(Δημοσιεύομεν ὀλίγας ἀπὸ τὸς πολλὰς ἐπιστο-
λὰς τῆς ὁποίας ἐλάβαμε)

Ἡράκλειον

Φίλη «Μαθητικὴ Ἡχώ»

Ἐφέτος ἀπὸ τῆς θέσεως τῆς Ηβ Κλ τοῦ Βου Γυ-
μνασίου ἐλπίζω νὰ συμβάλω καὶ ἐγώ, κατεχόμενος
ἀπὸ εὐγενῆ αἰσθημάτων δημιουργίας καὶ συνεργασίας,
εἰς τὴν ἔτι πληρεστέραν καὶ πλουσιωτέραν εἰς περι-
εχόμενον ἐμφάνισιν σου διὰ τῶν τακτικῶν συνεργα-
σιῶν ποῦ θὰ περιλαμβάνουν ποιήματα, ἄρθρα, με-
λέτας, χρονογραφήματα ἢ διηγήματα.

Νομίζω ὅτι ἤδη ἔχεις ἐπιβληθῆ εἰς πάσας ἀνεξαι-
ρέτως τὰς μαθητικὰς συνειδήσεις, αἵτινες σὲ περι-
βάλλουν μὲ στοργήν, ἐκτίμησιν καὶ ἀδιάπτωτον ἐνδι-
σφέρον, εὐγνώμονες οὖσαι διὰ τὰς ἀνεκτιμήτους ὑ-
πηρεσίας ποῦ προσφέρεις μὲ τὸ ἀνώτερον παιδαγωγί-
κῶν ὑλικῶν σου.

Τὴν πρώτην ἐφετεινὴν ἔκδοσίν σου ἀναμένομεν
ἀνυπομόνως.

Θέλομεν τὸ καύχημα τοῦτο τῆς μαθητιώσης νεο-
λαίας τῆς Κρήτης νὰ τύχῃ τῆς ἀνταποκρίσεως παῦ
πραγματικῶς ἀξίσει, ὑποδεχόμενοι τὸ πρῶτον φύλ-
λον μὲ θέρμην καὶ ἐνθουσιασμόν. Γὰρ Γυμνάσιόν
μας, σᾶς μεταβιβάζει θερμούς χαιρετισμούς καὶ εὐ-
χεται διὰ τὴν ἐφετεινὴν περίοδον ὀλοψύχως καὶ πά-
λιν καλὴν ἐπιτυχίαν,

Μετ' ἐκτιμήσεως

ΕΥΑΓΓ. Γ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ

Ἐν Παλαισχῶρσ τῆ 16) 11)55

Ἀγαπητοὶ μας συμμαθηταί,

Κατὰ πρῶτον διὰ τῆς ἐπιστολῆς μας αὐτῆς σᾶς
μεταβιβάζομεν τοὺς ἀπειροὺς ἐπαίνους ποῦ τρέφομεν
δι' ὑμᾶς. Εἴμεθα κατενθουσιασμένοι ἀπὸ τὸ εὐγενὲς
καὶ ὄρατον σας ἔργον, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ καθηγηταὶ
καὶ οἱ μαθηταὶ τοῦ γυμνασίου μας.

Τὸ προσφιλέστατον περιοδικόν σας μᾶς τράβηξε
καὶ μᾶς ἔκλεισε μέσα στὰ σπλάχνα του καὶ ἔτσι δὲν
δυνάμεθα νὰ τὸ ἀποχωρισθοῦμε. Τὸ κλείσαμε ὅμως
καὶ ἡμεῖς μέσα εἰς τὴν ψυχὴν μας καὶ ἀπὸ κεῖ σὺν
φωτεινὸς φάρος ἐκπέμπει φῶς καὶ φωτίζει τὰ βήμα-
τά μας.

Καταπληκτικὴ ὑπῆρξε ἡ γοητεία καὶ ὁ ἐνθουσια-
σμός εἰς τὸ γυμνάσιόν μας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δι-
ανομῆς, ποῦ δὲν περιγράφετι. Ὁ κάθε μαθητῆς
ἔσπρωχνε τὸν ἄλλο καὶ ἔτσι γύρω ἀπὸ τὸ ἀγαπητὸν
περιοδικόν σας ἐδημιουργήθη ἕνας ἀγὼν συμφέρον-
τος. Πολλοὶ δὲ μαθηταὶ ἔμειναν στενοχωρημένοι διό-
τι δὲν πῆραν, καθ' ὅσον τὰ τεύχη δὲν ἔφθασαν. Τε-
λειώνοντας σᾶς ἀπευθύνομεν τὰς εὐχαριστίας μας,
ὡς καὶ τῶν συμμαθητῶν μας καὶ σᾶς λέγομεν ὅτι

τὸ γυμνάσιόν μας πολὺ θὰ σᾶς βοηθήσῃ εἰς τὴν προ-
σπάθειάν σας αὐτήν,

Εὐχόμεθα εἰς ὑμᾶς κάθε πρόοδον καὶ εὐημερί-
αν εἰς τὸ ἔργον ποῦ ἔχετε ἀναλάβει.

Μὲ φιλικούς χαιρετισμούς

Οἱ ἀνταποκριταὶ σας

ΜΑΘΙΟΥΔΑΚΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΓΡΗΓΟΡΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

Ἀγαπητοὶ μου συνάδελφοι,

Μὲ πόση λ' χτάρῃ ἀλήθεια περιμένα τὸν ἐρχομὸ
τοῦ ἀγαπημένου μας περιοδικοῦ «Μαθητικὴ Ἡχώ».

Ἦρθε ξανά στὸ γυμνάσιόν μας γιὰ νὰ σκορπίσῃ
καὶ πάλι τὸν ἐνθουσιασμό στὶς μαθητικὰς ψυχὰς γιὰ
τὴν δημιουργίαν ἐνὸς καλλιτέρου μέλλοντος.

Εἶναι ἀγαπητοὶ μου συνάδελφοι τὸ ἔργον σας με-
γάλο, ἀλλὰ καὶ γεμᾶτο ἀπὸ εὐθύνης.

Μὴν ἀπογοητεύεσθε ποτέ, ἀγαπημένοι συνάδελ-
φοι μπροστὰ σ' ἀσήμαντα ἐμπόδια.

Μὲ τὴν μεγάλη σας προσπάθεια θὰ τὰ ὑπερπῆ
δῆσετε καὶ τὸ ἀγαπημένο μας περιοδικὸ θὰ λάμπῃ
στὸ στερέωμα τοῦ μαθητικοῦ κόσμου.

Παντοῦ καὶ πάντα τὸ μαθητικὸ μας περιοδικὸ
θὰ τὸ ὑποδέχωνται μὲ μεγάλη χαρὰ.

Ὅσο ὁ καιρὸς περνᾷ, τόσο περισσότερο, πέρνει
καὶ τὴν καλλίωρη θέσιν μέσα στὴν μαθητικὴ μας
καρδιά, ἐπιθυμῶ δὲ καὶ ἐγώ, ὅπως γίνω ἀχώριστος
συνεργάτης, τοῦ πλήρους μαθητικοῦ καὶ ἠθικοῦ πε-
ριοχομένου περιοδικοῦ σας «Μαθητικὴ Ἡχώ».

Μετὰ τιμῆς

ΚΩΝΣΤ)ΝΟΣ ΜΠΙΛΛΙΑΡΗΣ

Η' τάξ. Γυμνασίου Καστ. Πεδιάδος

Πρὸς τὴν συντακτικὴν ἐπιτροπὴν,

Ἀγαπητοὶ φίλοι καὶ συμμαθηταὶ μετὰ μεγίστου
ἐνδιαφέροντος ἀνεμένομεν καὶ ἐφέτος τὴν ἔκδοσιν
τοῦ ἀγαπητοῦ μας μαθητικοῦ περιοδικοῦ καὶ μετὰ
μεγάλῃς προθυμίας ἐλάβομεν τὸ πρῶτον τεύχος. Εἶ-
μεθα ὑπερήφανοι διότι θὰ προσφέρωμεν προθύμως
πᾶσαν ὑπηρεσίαν μας καὶ συνεργασίαν εἰς τὸ περιο-
δικό, ἔτι δὲ περισσότερον εἴμεθα ὑπερήφανοι διότι
ὠρίσθημεν ἀντιπρόσωποι τοῦ Γυμνασίου μας ὑπὸ
τοῦ κ. Γυμνασιάρχου. Θὰ προσπαθήσωμεν μὲ ὅλας
τὰς δυνάμεις μας νὰ φανῶμεν ἄξιοι συνδρομηταὶ στὸ
ἀγαπητὸν μας περιοδικὸ καὶ πιστοὶ πρὸς τὸ ἱερὸν αὐ-
τὸ καθῆκόν μας.

Θὰ προσπαθήσωμεν, ὥστε ὅλοι οἱ μαθηταὶ νὰ
ἀγοράζουν καὶ νὰ γίνουν συνεργάται τοῦ περιοδικοῦ.

ΠΙΤΤΑΡΙΔΑΚΗΣ—ΚΑΛΟΓΕΡΑΚΗΣ

Γυμνασ. Καστ. Πεδιάδος

Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί

Ἡ χαρὰ ποῦ με πλημμύρισε παίρνοντας τὸ πρῶ-
το τεῦχος τοῦ ἀγαπημένου μας περιοδικοῦ δὲν εἶναι
δυνατὸν νὰ λεχθῇ.

Πρὸς τοῦτοις θὰ σπεύσω νὰ σᾶς συγχαρῶ ἐσᾶς ποῦ
ἀναλάβετε τὴν πρωτοβουλίαν πρὸς κυκλοφορίαν ἑνὸς
τοιούτου περιοδικοῦ χωρὶς νὰ φείδεσθε οὔτε κόπου οὔ-
τε χρόνου, εἶστε δὲ ἀξιότιμοι ἐπαίνοι καὶ συγχαρητηρίων.

Παρηκολουήσασα λοιπὸν ἐπὶ τρία συνεχῶς ἔτη
τὰ τεύχη τοῦ περιοδικοῦ καὶ ἀναλογιζομένη τὸν μέ-
γιστον θησαυρὸν ποῦ ἐξ αὐτῶν ἤντησα δηλῶνω εὐθὺς
ἐξ ἀρχῆς ὅτι θὰ εἶμαι καὶ φέτος μιὰ φανατικὴ ὑπο-
στηρίκτρια καὶ συνεργάτιδα τοῦ περιοδοκοῦ.

Ἀγαπητοὶ συμμαθηταί. Μὴ κλονισθῆτε ποτέ στὸ
ἔργο ποῦ ἀναλάβετε. Ἀναλογισθῆτε τὰς ὠφελείας ποῦ
παρέχετε στὴ σπουδάζουσα νεολαία, Μὴ ξεχνᾶτε πῶς
εἶμαστε καὶ ἐμεῖς πάντα κοντὰ σᾶς πρῶθυμοι νὰ σᾶς
ἐνισχύσωμεν εἰς τὸ ἔργον σᾶς.

Τελειῶνω με τὰς θερμὰς εὐχὰς ὅπως τὸ μαθητικὸ
αὐτὸ βήμα κραταιωθῇ, εὐημερήσει καὶ εὖρει πραγμα-
τικὴ κατανόησι ἀπὸ ὅλους καὶ ὅλες.

Μετ' ἐκτίμησεως
ΒΑΣΙΛ. ΘΕΟΔΩΡΑΚΗ
Γυμν. Καστ. Κισσάμου

Νεάπολη 12—11—55

Ἀγαπητοὶ μου συμμαθηταί,

Ὁ κ. Γυμνασιάρχης μας με διώρισε ἀνταποκριτὴ
τοῦ περιοδικοῦ μας στὸ σχολεῖο μου.

Εἶναι μεγάλη ἡ χαρὰ μου γιὰ τὴν τιμὴ αὐτὴ καὶ
σᾶς ὑπὶσχομαι νὰ φανῶ ἀντάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης
σᾶς γιατί δὲν εἶμαι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποῦ μένουν
ἀσυγκίνητοι ἀπὸ τέτοιου εἶδους ἐκδηλώσεις. Ἐχω νὰ
σᾶς παρακλήσω νὰ ἀκούσετε τὴν ἐξῆς παρατήρησή
μου. Στὴν ὕλη τοῦ περιοδικοῦ νὰ περιλαμβάνονται τὰ
καλύτερα ἀπὸ τὰ ἀποστελλόμενα καὶ ὄχι νὰ δημοσι-
εῦνται κατωτέρως ἀξίως συνεργασίες καὶ νὰ παρα-
μερίζονται καλύτερες. Σκοπὸν μας ὄλων ποῦ ἀγαποῦ-
με τὴ «Μαθητικὴ Ἠχώ» καὶ γενικὰ τὴν πρόοδο τοῦ
κλάδου μας, νὰ παρουσιάσωμε ὅτι καλύτερο μπορεῖ
νὰ ὑπάρξῃ. Ὅχι νὰ δημοσιεύωμε συνεργασίες μὴ ἀ-
ξιόλογες ἐπειδὴ φοβοῦμεθα τὸ ὅτι, ἂν πρκαμηθῶν
οἱ συντάκται τους, θὰ πᾶψουν νὰ παίρνουν περιοδικό.
Δὲν πιστεύω καὶ δὲν θέλω νὰ ὑπάρχουν τέτοιου, διό-
τι ἐὰν ὑπάρχουν δὲν τοὺς ἀξίζει ἡ ἐπωνυμία «ἀνα-
γνώστης τῆς Ἠχοῦς». Οἱ καλύτερες συνεργασίες πρέ-
πει νὰ δημοσιεύωνται, χάριν τῆς καλυτερεύσεως καὶ
τελειοποιήσεως τοῦ περιοδικοῦ. Σὲ κάθε συνεργασία
δέον νὰ γίνεταί ἀπὸ τὴ στήλη τῆς ἀλληλογραφίας ἢ
σχετικὴ ἀμερόληπτος κριτικὴ. Ἐδῶ δὲν πᾶμε γιὰ νὰ
ἀναδειχτοῦμε γράφοντας τὰ ὄνόματά μας κάτω ἀπὸ
τὰ διάφορα δημιουργήματά μας. Ὁ κόσμος—αὐτὸ
νὰ τὸ ξέρομε καλὰ—δὲν κυττάζει τὸ ὄνομα ποῦνα
γραμμένο στὴν κάτω μεριά ἀλλὰ τὸ γραφὲν δημοσίευ-
μα καὶ ἀναλόγως κρίνει. Καλὸ θὰ ἦταν ἂν θὰ ἐκρί-
νατε σωστὰ νὰ τονισθῶν καὶ εἰς τὸ περιοδικόν.

Με ἐκτίμησιν καὶ ἀγάπην
Γ. ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ
Γυμν. Νεαπόλεως

Ἀγαπητὴ μας «Μαθητικὴ Ἠχώ»

Με χαρὰ χαίρετίζομεν τὴν ἐπανεκδόσιν σου καὶ
μὲ μεγάλη προθυμία δεχθήκαμε νὰ γίνωμε ἀνταπο-
κριταί σου στὸ Γ.Θ.Ρ., ὅταν ὁ κ. Γυμνασιάρχης μᾶς
κάλεσε καὶ μᾶς ἀνέθεσε αὐτό.

Τὰ περισσότερα παιδιὰ εἶναι πρόθυμα νὰ σὲ ὑπο-
στηρίξουν καὶ μάλιστα ἐφθασαν τὰ τεύχη σου τὰ διαθέ-
σαμε ἀμέσως.

Τὰ τεύχη δὲν ἐπῆρκεσαν καὶ πολλὰ μαθήτρια
ἔμειναν παραπονούμενα.

Ὅτι σᾶς στέλνωμε συνεργασίας ἰδικὰς μου καθὼς
καὶ ἄλλων μαθητριῶν καὶ θὰ σᾶς πληροφοροῦμε διὰ
τὴν μαθητικὴ κίνησιν τοῦ Γυμνασίου μας.

Με ἐκτίμησιν
ΚΑΤΙΝΑ ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΗ
ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΛΟΥΚΑΚΗ
Η' Κλασ. Γυμν. Θηλ. Ρεθύμνης

III ΚΥΠΡΟΣ

Νησί μεγάλο ποῦ ὅλοι μας λατρεύουμε,
Σάν δεύτερη ἀδελφὴ τῆς δοξασμένης Κρήτης,
Πανάρχαια χώρα τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ ὁμορφου
ποῦ ὁ χρόνος σέβεται κι' αὐτὸς τοῦ κόσμου' ὁ
[καταλύτης.

Κι' ἂν δὲν σὲ σφίγγουν τῆς σκλαβιάς τὰ σίδερα
καὶ «φιλελεύθεροι» σὲ κυβερνοῦνε νόμοι,
Μὰ θᾶδινες γιὰ τὴ φτωχὴ γενήτρα σου
Καὶ τὴ φτωχὴ ἀλυσίδα Σου κι' ὅλα τὰ πλοῦτη
[ἀκόμη.

Καὶ τί, καὶ τί δὲ θᾶδινες, τὸ χέρι Σου
Στὴ μάννα Σου ν' ἀπλώσης σάν τὴν Ἡρώϊδα,
Καὶ σάν Αὐτὴν, ν' ἀνοίξης τὴν ἀγκάλη Σου
Καὶ στὴ μεγάλη μας νὰ μπῆς Ἑλληνικὴ πατρίδα!

Πόσα παιδιὰ Σου τώρα λιονταρόψυχα
Δὲν ἔπесαν στὸν Ἅγιό μας αὐτὸν Ἀγῶνα
Καὶ τὸ αἶμα δὲν ἐχύσανε τὸ τίμιό τους
Γιὰ τῆς σεμνῆς Σου ἐλευθερίας ἀτίμητο ἄρρα-
[βῶνα!

ᾠ Κύπρος, στὴ ματόβρεχτη Ἱστορία Σου
Ἄκόμα κι' ἀπὸ τὰ χρόνια τῶν πανάρχαιων
[θρύλων,

Εἶδα με δάκρυα νὰ σ' ἀρπάζουν λάφυρο
ὅλου τοῦ κόσμου οἱ τύραννοι κι' ὄλων τῆς Γῆς
[τῶν φύλων!

Καὶ μέσα στὰ τραγούδια Σου τ' ἀθάνατα
Νοιώθει βαθειὰ κανεὶς, ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη,
Τὸν πόθο τὸν φυλετικὸν, τὸν πύρινο,
Νὰ στάζουν καὶ στενάζουνε μ' αἶμα, φωτιά
[καὶ δάκρυ.

Καὶ στῆς Βασιλοπούλας Σου τὸ Σύμβολο,
ποῦ γιὰ τ' ὠραῖο ξανθὸ παιδί τῆς Θεᾶς πε-
[θαίνει,

Μὲς στῆς ψυχῆς τὸν πόνο, εἶδα τὸν πόνο σου,
Γιὰ Ἐλευτεριά ἢ γιὰ θάνατο, ὦ Κύπρος λα-
[τρεμμένη

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

(Ἐστάλη ὑπὸ τοῦ συμμαθητοῦ μας τῆς Ἐμπο-
ρικῆς Σχολῆς Ἱεραπέτρας Βελισσαρίου Γεωργίου).

ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

“Ο ΡΗΓΑΣ ΦΕΡΑΙΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ”

«Έτσι πεθαίνουν τὰ παλληκάρια ἄρκετο σπόρο ἔσπειρα, θὰ βλαστήσῃ κι' ἡ γενιά μου θὰ θρέψῃ τὸ γλυκὸ τῆς καρπὸ». Μὲ τὰ λόγια αὐτὰ δέχτηκε ὁ Ρήγας τοὺς Τούρκους στρατιῶτες ποὺ μπήκαν νὰ τὸν σκοτώσουν στὴν φυλακὴ τοῦ Βελιγραδίου. Περήφανος καὶ μπροστὰ στὸ θάνατο, ὅπως καὶ σ' ὅλη του τὴ ζωὴ, πιστὸς στὴν ἀποστολὴ του, ἔγραψε μὲ τὰ λόγια αὐτὰ ὁλόκληρη τὴν ἱστορία του καὶ τὸν προορισμὸν τοῦ πνευματικοῦ ἐργάτη, στὶς κρίσιμες ὥρες τῆς πατρίδος του καὶ πέθανε. Ὅμως ὁ σπόρος τῆς λευτεριάς ποὺ ἔσπειρε εἶχε ριζώσει βαθεῖα. Γιατί ὁ Φεραῖος εἶχε ἀντιληφθῆ ὅσο κανεὶς ἄλλος πὼς ἔπρεπε νὰ ὀργανωθῆ ἡ ἐξέγερση τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Εἶχε τὴ πλούσια φύση καὶ τὰ πνευματικὰ προσόντα γιὰ νὰ σταθῆ πρωτεργάτης τῆς, γιατί μπορούσε νὰ εἶναι καὶ ὁ πνευματικὸς τῆς ἡγέτης. Μὲ γνήσια ποιητικὴ φλέβα μὲ τὴν λαχτάρὰ τῆς λευτεριάς, τὴ συναίσθηση τῆς ἱποδούλωσης ἀλλὰ τῆς ἀξίας τῆς δύναμης τοῦ λαοῦ, ἔρριξε τὸ σπόρο τῆς ἰδέας στὴν ψυχὴ του, γιατί ἐνοιώσε πὼς σ' αὐτὴν κρυβόταν ἡ δύναμη τῆς ἐξέγερσης κι' ἀπ' αὐτὴν μόνον μπορούσε νὰ ξεπηδήσῃ ἡ λευτεριά τῆς πατρίδος μας. Κι' ἄρχισε τὸ τραγοῦδι:

«Ὡς πότε παλληκάρια θὰ ζοῦμε στὰ στενά μονάχοι σὰν λιοντάρια στὶς ράχες στὰ βουνά». Κι' ἔδονοῦσε τὶς ψυχὰς καὶ τὶς ξεσήκωνε σὰν τραγοῦδι ποιητὴ, ποὺ ζεῖ τὸ δράμα τοῦ λαοῦ π' ἀπ' αὐτόν προέρχεται. Εἶχε τὴν ἀπέριτη περηφάνεια τοῦ ἀνθρώπου ποὺ δίνει τὸν ἑαυτόν του στὴν ἐξυπηρέτησι μιᾶς ἰδέας ἀγνῆς, ὅπως εἶναι ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ δικαιοσύνη. Μὰ ὁ Ρήγας μελέτησε γενικώτερα τὶς συνθήκες καὶ συστηματοποίησε τὸν ἀγῶνά του.

Πῆγε στὸ Βουκουρέστι γιὰ νὰ συμπληρώσῃ τὶς σπουδές του. Ὅμως φρόντισε ν' ἀρθῆ σ' ἐπαφὴ μὲ πλούσιους Ἕλληνες, μ' ὅσους ζοῦσαν ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ μὲ ἄλλους ποὺ βρισκόταν ἔξω ἀπὸ τὰ πλαίσια τῆς Ἑλλάδος. Ὁργάνωσε τὴν ἀποστασία τοῦ δυνάστη τῆς Βουλγαρίας Πεσβάνογλου καὶ κατῶρθωσε νὰ μεταδώσῃ τὴ φλόγα καὶ τὸν πόθο γιὰ τὴν ἀπελευθέρωση, ὅσο περισσότερο μπορούσε, Τοποθετημένος στὴν Ἑλληνικὴ πραγματικότητα, σύνταξε τὸ χάρτη τῆς Ἑλλάδος, τὸ στρατιωτικὸ ἐγκόπλιο, ἕνα προσωρινὸ πολιτικὸ κανονισμὸ καὶ τοὺς περή-

φημους ὕμνους του, ποὺ μίλησαν στὶς ψυχὰς καὶ τὶς ξεσήκωσαν καὶ πού στὸ σύνολό τους φανερώνουν πόσο βαθύτερη σημασία εἶχε γιὰ τὸν Ρήγα Φεραῖο ἡ ἐθνικὴ ἐλευθερία ἢ στηριγμένη ὅμως στὴν κοινωνικὴ Δικαιοσύνη.

Τὸν σκότωσαν ὅταν πῆγαινε νὰ συναντήσῃ τὸν Βοναπάρτη. Μὰ ὁ σπόρος ποὺ ἔσπειρε ὁ Φεραῖος ἄρχισε νὰ βλαστήνῃ καὶ τὰ τραγοῦδια του ὠδηγοῦσαν τὶς ψυχὰς. Βέβαια, ἂν τὰ κρίνουμε σὰν ποιήματα, δὲν μπορούμε νὰ ποῦμε πὼς εἶναι ἀριστουργήματα τέχνης. Εἶναι ὅμως αὐθόρμητα καὶ πηγαῖα ξεσπάσματα ἐνὸς ἀγνοῦ ποιητῆ. Εἶναι τὰ πρῶτα πνευματικὰ ἔργα, ποὺ ἔδωσε ἡ ὑπόδουλη Ἑλλάδα. Κι' ἀκόμα κλίνουν τὴν ἀπόδειξη πὼς ὁ Ρήγας ἤξερε πὼς στὶς κρίσιμες στιγμὲς ἡ θέση τοῦ πνευματικοῦ ἐργάτη εἶναι: Δίπλα στὸν λαό.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΥΠΑΡΗΣ

Ζ' πρακτικοῦ

Γυμνάσιον Ἀρρένων Ρεθύμνης

ΕΛΛΑΔΑ

(Χαρισμένο στὸ Δημήτρη).

Τῆς ζωῆς μου ὀλόλαμπρο ἀστέρι
ἢ καρδιά μου πολὺ σέ ζητεῖ.
Ἐλα καὶ θέρμανε τὴ ψυχὴ μου
μὲ τὴ θερμὴ σου φεγγοβολή.

Ἄγνο λουλοῦδι καὶ μυρωμένο
θέλω ν' ἀνθίζῃς παντοτεινά.
Μὲς τὴ ψυχὴ μου καὶ τὴ γλυκιά σου
νά' μοῦ χαρίζῃς μοσχοβολία.

ὦ! μὴ μ' ἀφήσῃς ποτὸ μονάχο
σ' αὐτὴ τὴν ψεύτικη τὴ ζωὴ
Γλυκεῖά μου Ἐλπίδα, χρυσὴ μ' Ἀγάπη
ἢ μόνη χαρὰ μου εἶσαι σύ.

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΨΥΧΟΥΝΓΑΚΗΣ

Ζβ Πρακτ.

ΤΟ ΔΥΣΚΟΛΩΤΕΡΟ ΘΕΜΑ ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΗ

Ἄνορεχτα πολὺ χαίρετ' ἡσθε σήμερα τὴ μητέρα του, ὁ Πέτρος, —μαθητὴς Γυμνασίου— γυρίζοντας τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὸ σχολεῖο. Ἄνορεχτα πολὺ ἔφαγε κι' ἀμέσως σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι. Αὐτὸς, πού κάθε φορὰ ἀπάνω στὸ φαί συνήθιζε νὰ διηγίεται μὲ χάρη ὅλες τὶς ἱστορίες τῆς ἡμέρας τοῦ σχολείου του, σήμερα οὔτε ἀνοιξε τὸ στόμα του. Τὸ φέροσιμο αὐτὸ τοῦ γιου τῆς φάνηκε παράξενο καὶ μόλις ἀπόφαγαν, ρώτησε τὸν Πέτρο τι ἔχει κι' εἶναι ἔτσι ἀνόμεχτος.

«Λὲν τὰ κατὰφερα διόλου στὸ διαγωνισμὸ τῶν ἐκθέσεων σήμερα» ἀπάντησε ἐκεῖνος. «Δὲν ξέρω, ἂν τὸ θέμα πού μᾶς ἔδωσε ὁ Καθηγητὴς μας ἦταν δύσκολο ἢ ἐγὼ δὲν ἤμουν μὲ τὰ καλὰ μου σήμερα καὶ γι' αὐτὸ δὲν ἔγραψα οὔτε γιὰ «σχεδὸν καλῶς». Φαντασθῆτε! Δὲν κατώρθωσα νὰ γεμίσω οὔτε τὴν πρώτη σελίδα τῆς κόλλας!» — «Καὶ ποῦ ἦταν αὐτὸ τὸ δύσκολο θέμα τοῦ σημερινοῦ διαγωνισμοῦ σας, Πέτρο;» ρώτησε ὁ πατέρας του, ἕνας μεσόκοπος κύριος μὲ μιὰ μεγάλη σημαδιὰ στὸ ἀριστερὸ μάγουλο. Καί, σέροντας λίγο τὸ δεξιὸ πόδι, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ τραπέζι, γιὰ νὰ ξεπλῶθῃ στὸν καναπέ τῆς τραπεζαρίας.

— Ὁ Καθηγητὴς μας ἔγραψε στὸν πίνακα : «Γιατὶ ἀγαποῦμε τὴν Ἑλλάδα μας;» Καὶ μᾶς εἶπε : «Διαβάστε αὐτὴν τὴν ἐπιγραφή, σκεφθῆτε τὴν καλὰ καὶ ὕστερα γράψτε μὲ προσοχὴ ὅ,τι μπορεῖ νὰ ἔρθῃ στὸ νοῦ σας μὲ αὐτὰ τὰ λόγια. Τίποτε ἄλλο δὲ σᾶς λέω. Εἶναι τόσο εὐκόλο καὶ τόσο ὠραῖο τὸ θέμα!» Καὶ ὅμως σ' ἐμένα φάνηκε βουνοῦ. Βέβαια ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα, μὰ γιατί τὴν ἀγαπῶ δὲν ξέρω, δηλαδὴ δὲ μπορῶ νὰ τὴν πῶ μὲ λόγια, νὰ τὴν ἐκφραστῶ. Καὶ ἔτσι δὲ μπόρεσα νὰ γράψω καλὴ ἐκθεση». «Βέβαια δὲ θὰ ἦσουν καλὰ στὴν ὑγεία σου σήμερα, παιδί μου...» ἄρχισε νὰ λέῃ ὁ πατέρας μὲ ἕναν τόνο ἀπιστηρό, σὰν νὰ ἤθελε νὰ ἐπιπλήξῃ τὸ γιό του, «γιὰ νὰ δυκολευτῆς σὲ τόσο εὐκόλο θέμα, ἐσύ, πού τόσο καλὰ τὰ κατὰφερες σὲ ἄλλα πολὺ δυσκολώτερα. Ἀπορῶ πῶς μόλις διάβασες τὴν ἐπιγραφή τοῦ θέματος, δὲ σοῦ ἦρθαν στὸ νοῦ σου χίλιες ἀπαντήσεις. Καμμένο παιδί! Εἶναι ἀνάγκη νὰ σκεφθῶ πολὺ, γιὰ ν' ἀπαντήσω «γιατὶ ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα μας;» Ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα μας, γιατί οἱ γονεῖς μου εἶναι Ἕλληνες καὶ τὸ αἷμα, πού τρέχει μέσα στὶς φλέβες μου, εἶναι Ἕλληνικό, ὅπως Ἕλληνικό εἶναι καὶ τὸ χῶμα, ὅπου εἶναι θαμμένοι οἱ νεκροί, πού κλαίμε κι' ἐγὼ καὶ ἡ μητέρα σου. Ἀγαπῶ τὴν Ἑλλάδα, γιατί εἶναι ἡ χώρα ὅπου γεννήθηκα καὶ ζῶ κι' μεγαλώνω, ἢ γλώσσα πού μιλοῦ, τὰ βιλία πού διαβάζω, οἱ ἄνθρωποι πού συναναστρέφομαι, ὁ λαὸς ὅλος πού ζῶ ἀνάμεσά του, ἢ ὠραία φύση πού μὲ περιτριγυρίζει, τὸ κάθε τι πού βλέπω καὶ μοῦ ἀρέσει καὶ τὸ θαυμάζω,

εἶναι Ἕλληνικό». Σταμάτησε γιὰ λίγο, ὁ πατέρας, ἄλλοτε ἑφεδρος ἀξιωματικὸς καὶ τώρα ἀνώτερος δημοστὸς ὑπάλληλος. Μὰ, σὰ νὰ μετάνοιωσε γιὰ ὅσα εἶπε προωτέρα, ἀλλάζοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς του, εἶπε σὲ λίγο : «Μὲ συγχωρεῖς, παιδί μου, γιατί σὲ παραπῆρα μὲ τὰ λόγια μου. Ἐχεις δίκιο νὰ λές, πῶς τὸ θέμα, πού σᾶς ἔβαλε σήμερα ὁ Καθηγητὴς σας γιὰ ἐκθεση ἦταν δύσκολο.

» Βέβαια θὰ νιώθῃς κι' ἐσύ τὸ αἶσθημα τῆς πατρίδος καὶ θὰ μπορῆς νὰ τὴν ἐκφραστῆς ὅπως πρέπει, ὅταν, ἄντρας πιά καὶ γυρίζοντας ἀπὸ μακρινὸ ταξίδι, ἀντικρούσης κανένα πρῶτὸ ἀπὸ τὸ κατὰστρωμα τοῦ καραβιοῦ μακριὰ στὸν ὄριζοντα τὰ γνόριμα Ἕλληνικά μας βουνά. Τότε θὰ δῆς, πῶς θὰ βουρκώσουν ἀπὸ χαρὰ τὰ μάτια σου καὶ πῶς ἄθελα θὰ φωνάξῃς μὲ λαχτῆρα : «Ἐπιτελους φθάσαμε στὴν Ἑλλάδα μας!» «Θὰ νιώσης καλὰ αὐτὴν τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας, ὅταν γυρίζοντας στοὺς δρόμους καμιάς ξένης μεγαλούπολης καὶ σκίζοντας τὸ ἄγνωστο πλῆθος τοῦ κόσμου, ἀκούσης δίπλα σου ἔξαφνα νὰ μιλοῦν Ἕλληνικά. Θὰ νιώσης ἀκόμη τὴν ἀγάπη αὐτὴ βαθειὰ μὲς στὴν καρδιά σου, ὅταν κάποτε ἀναγκασθῆς νὰ κοκκινίσης ἀπὸ θυμὸ, ἀκούοντας στὴν ξενιτιὰ κανέναν ξένο νὰ βροίξῃ ἢ νὰ περιπαίξῃ τὴν Ἑλλάδα μας.» Θὰ τὴν νιώσης ὅμως πῶς δυνατὰ καὶ πῶς περήφανα τὴν ἡμέρα, πού ἡ φοβέρα ἐνὸς λαοῦ ἐχθρικοῦ σηκώση στὸ πόδι ὅλους τοὺς Ἕλληνας καὶ δῆς ἀπὸ κάθε γωνιὰ νὰ μαζεύονται οἱ ἐπίστρατοι κι' ἀκούσης τοὺς πατέρες, ξεπροβοδώντας γιὰ τὸν πόλεμο τὰ παιδιά των, νὰ τοὺς λένε : «Κοιτάξετε μὴ μᾶς ντροπιάσετε!». Θὰ τὴν νιώσης, σὰν οὐράνια χαρὰ, ὅταν δῆς καὶ περὶ μὴ προστὰ ἀπὸ τὸ σπῆτι σου κινεῖνα τάγμα Ἕλληνικοῦ στρατοῦ, ἀραιωμένο, κουρασμένο καὶ κουρελιασμένο, μὰ μὲ τὴ λάμψη τῆς νίκης στὰ μάτια καὶ μὲ τὴ σημαία τρυπημένη ἀπὸ τίς σφαῖρες, καὶ τοὺς γέρους, τίς γυναῖκες καὶ τὰ μικρὰ παιδιά νὰ περιχύνουν τοὺς στρατιῶτες μὲ λουλούδια, καὶ μὲ δαφνόκλαδα.» Θὰ νιώσης ὅμως ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορὰ ἀνώτερη αὐτὴν τὴν ἀγάπη γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας, ἂν πηγαίνοντας στὸν πόλεμο σταθῆς τυχερός, σὰν κι' ἐμένα, νὰ πάρῃς καμιά σπαθιά στὸ πρόσωπο ἢ καμμιὰ λαβωματιὰ στὸ πόδι. Τότε, κοιτάζοντας κάθε φορὰ στὸν καθρέπτη, θὰ καμαρώνῃς γιὰ τὴ σημασία τοῦ προσώπου σου ἢ τὸ σύρσιμο τοῦ ποδιοῦ σου. Θὰ νομίσης τὰ σημάδια αὐτὰ τῶν πληγῶν σου, πῶς εἶναι παράσημα παντοτεινά, πού σοῦ ἔχει κρεμάσει ἡ πατρίδα, γιὰ

ΛΟΓΙΑ ΦΘΙΝΟΠΩΡΟΥ

ΠΕΡΝΩΝΤΑΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΓΝΩΡΙΜΟ ΜΠΑΞΕ

Μου φάνηκε πώς είχα ξεναπεράσει. Κι' έκούρασα τό-μυαλό μου για να θυμηθώ. "Ω ναί... είχα ξανάρθει κάποτε... Μά πότε ;... Δέν ξαίρω... πάντως δέν βρίσκομαι για πρώτη φορά έδω. Είναι γνώριμος ο κήπος, "Αλλά μου φαίνεται και τόσο άλλοιώτικος !! Τόσο παράξενος !! Μά πότε πέρασα ; Χειμώνα ή καλοκαίρι ; "Ήταν άνοιξη ή φθινόπωρο ; Μά... "Ανοιξη θα πέρασα... Και θυμήθηκα. Κάποια χαρούμενη Πρωτομαγιά... Ναί' τα θυμάμαι όλα τώρα, Είχα μπή σ' αυτό τό μπαξέ να κόψω λουλούδια για να φτιάξω τό στεφάνι του Μάη. Και είχε πολλά λουλούδια. Δίπλα και γύρω απ' τή βρυσούλα έκοψα πανσέδες. Μέσ' απ' τούς τοίχους έκοψα τόσα λαχταριστά τριαντάφυλλα... δόκκινα, ρόζ, άσπρα, από τίς όμορφες γλάστρες. Δυό--τρείς κρίνοι είχαν τόσο βαρύ άρωμα, πού μ' είχαν ζαλίσει. Και μαζί με τά τριαντάφυλλα θυμάμαι είχα κόψει ένα μεγάλο μπουκέτο γιασεμιά. Δέν ξέχασα κάτι μικρά χαριτωμένα μαδιά άνθάκια... τούς ντροπαλούς μενεξέδες... "Αλλά και δέ μάφησε ήσυχη τό μυρωμένο άγιοκκλημα. Προσπάθησαν να μου ξεφύγουν τά γυριστά του κλωνάρια...μά δέν μπόρεσαν... Κι' ύστερα, θυμάμαι, στόν ήσκιο τής κληματάριας έπλεξα στεφάνι...

"Από τότε δέν ξανάρθα ! Και τώρα ύστερα από τόσους μήνες βρίσκομαι πάλι έδω. Σ' όλο αυτό τόν καιρό είχα ξεχάσει τόν όμορφο κήπο... Περαιστική έτυχα τώρα... Μά πόσο πλακωμένη είναι ή καρδιά μου... Θυμάμαι τότε τί χαρούμενα και γελαστά ήταν όλα !. Είχα μεθύσει από τίς μυρωδιές και τά λουλούδια και κάποιο χαρούμενο σκοπό σιγά τραγουδούσα. Κι' όταν έφευγα τόσο είχα ξεχαστή, πού ούτε αντίο δέ'γύρισα να πώ στό περιβόλι, πού μαζί του έζησα τόσο όμορφες στιγμές Μά τώρα... δέν ξαίρω... Ούτε να μιλήσω δέν μπορώ... Δυσκολεύομαι να πιστέψω αυτό. πού βλέπω, κι' όμως... είναι αλήθεια !! Μόνο ο κισσός, πού κλείνει τήν πορτούλα έχει μείνει ο ίδιος και ή φλόαρη δρύση...

"Έκει τριγύρω στός τοίχους, θλιμμένες άπομένουν οι τριανταφυλλιές μόνες, χωρίς λαχταριστά τριαντάφυλλα και φύλλα. Στίς γλάστρες μαραμμένα τά γιούλια. Μαραμμένες οι βιόλες. Μαραμμένα τά για-

να ξεχωρίζεις από τ' άλλα της τά παιδιά. Μά, αυτά όλα δέν τά ένιωσες άκόμη, Πέτρο μου, γιατί είσαι μικρός άκόμη. Και γι' αυτό δυσκολεύτηκες στό σημερινό σου θέμα».

ΟΔΥΣΣΕΥΣ ΤΣΑΓΚΑΡΑΚΗΣ

Η' Τάξις Γυμνασίου Σητείας

σεμιά. Δίπλα στή δρύση δέν φαίνονται πουθενά οι πανσέδες με τά ζωτικά χρώματα. Τό άγιοκκλημα με γερμένα πολύ γερμένα τά κλωνάρια... "Έτρεξα κάτω από τή κληματάρια και πλάκωσε άκόμα πιό πολύ ή ψυχή μου !! Στά δήματά μου τρίζανε πεσμένα. Ξερά φύλλα... Θυμάμαι εκεί στήν άκρη ήταν μιá ροδιά... Τής είχα κόψει λίγα πορφυρένια μπουμπούκια, τά είχα περάσει σε μιá κλωστή και τά είχα κρεμάσει στό λαιμό μιáς γλυκειάς μικρούλας, πού κείνη τήν ώρα περνούσε και τραγουδούσε τήν όμορφη Πρωτομαγιά... Μά πού είναι ; "Αχ φτωχή ροδιά ! "Αγνωρίστη έχεις γίνει... Σε πήρε και σένα ή φθινοπωριάτικη μπόρα... Τρέχω σέρνω τά δήματά μου από τή μιá άκρη στήν άλλη. "Από γωνιά σε γωνιά... Σάν κάτι να γυρεύω. "Α, ναί ! μά ούτε ένα χρυσάνθεμο δέ βρίσκεται στή φοβερή αυτή μοναξιά Ούτε ένα... Μά τι είναι κει πέρα ; Χρυσάνθεμα ! αλλά... μαραμμένα. "Έτρεξα σε μιá γωνιά, πού θυμάμαι πώς ήταν χαριτωμένες γαρυφαλλίνες. "Αχ !. Ξεραμμένες κι' αυτές... "Άλλες ούτε φαίνονται καθόλου.

Μά όλα λοιπόν μαραμμένα ;... "Όλα δίχως ζωή ;... Δέν άνθεξα περισσότερο, Με κόπο δέν άφησα ένα δάκρυ, πού ήταν έτοιμο, να κυλήσει... Τότε... τότε εκείνη τή τρελλή Πρωτομαγιά, δέν είχα σκεφθί ήτι ο κήπος θα μπορούσε να γίνει έτσι μιá μέρα... Στό μέρος, πού άλλοτε άνθούσαν μυρωμένα βασιλικά, τώρα φυτρώνουν κάτι άλλα, άγνωστα σε μένα λουλούδια... Δέν ξαίρω τί τρέλλα μου ήρθε και θέλω να τά πατήσω... να τά χαλάσω... να τά θάλω... Μηχανικά ευρέθηκα στήν πόρτα... Κι' έγύρισα και ξενακύταξα τόν κήπο. απ' άκρη σ' άκρη... Πού και πού ξεμυτίζει λίγη χλόη πάνω της τρεμοπαίζει ή δροσιά και μου φαίνεται σαν να είναι δάκρυα του κήπου, πού θυμάται τά περασμένα και κλαίει για τό τωρινό του κατάντημα...

Μά ξαφνιάστηκα... "Απότομα άλλαξα... Περίεργο όμως... Πώς δέν είχα προσέξει εκείνο τό χαριτωμένο δενδράκι ; έτρεξα γρήγορα κοντά του... Έκει σε μιá απόμερη γωνιά μιá δλάνθιστη μικρή γαζία... Δέν θυμάμαι αν τώρα κοντά είχα πάρει πιό μεγάλη χαρά... Τήν είδα μπροστά μου σαν ένα άγγελο, πού κρατά στα χέρια του και σκορπά τή ζωή, τόν ένθουσιασμό, τήν νειότη, τήν έλπίδα... Δέν μπορούσα πουθενά άλλο να ξεσπάσω τή χαρά μου κι' άρχισα να κόβω τά μυρωμένα πανέμορφα άνθάκια της. Μά σταμάτησα άξαφνα. Με σταμάτησε μιá φωνή βαθειά, μιá φωνή, πού έρχόταν από τά βάθη τής ψυχής μου :

ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΗ ΜΑΓΕΙΑ

Ἄθόρυβα μηνύματα ἔφθασαν σιγαλὰ
οἱ βουβῆς σταγόνες τῆς βροχῆς τὰ κίτρινα τὰ φύλλα
κι' ἕνας σβυσμένος θόρυβος ἔρχεται ἀπ' τὰ παλιὰ
δίδοντας φόβο στὴν ψυχὴ, στὸ σῶμα ἀνατριχίλα.

Μέσα σ' αὐτὸ τὸ μάγεμα τὸ Φθινοπωρινὸ
π' ὅλα τὰ φῶτα στὴ ζωὴ φαίνονται θαμπομένα
πάντα ἡ ψυχὴ μου λαχταρᾷ νὰ βρῆ λίγο καιρὸ
νὰ γράψῃ στίχους ἀφθονοὺς γιὰ κάποια περασμένα.

Νοιώθει ἡ ψυχὴ κάθε χορδὴ νὰ κρούεται ἀπαλὰ
εὐγενικιὰ κι' ἁρμονικὰ καὶ γράφει παθιασμένη
στίχους γεμάτους λυγρισμὸ γιὰ κάθε μιὰ χαρὰ,
ποὺ τώρα τὸ Φθινόπωρο φαίνεται πεθαμένη

ΠΟΠΗ ΜΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗ

Ζ' Κλασσικοῦ Γ.Θ.Χ.

—Μὴν τὰ κόβεις... Ἀφῆσέ τα... Ἄν τὰ κόψῃς
εἰ θὰ μείνῃ πιά στὸν κῆπο; Τί θὰ μείνῃ νὰ τοῦ δίνῃ
ζωή; θὰ μείνῃ τελείως ἔρημος, πένθιμος, θλιμ-
μένος!!!... Ἐμείνα καὶ καμάρωσα λίγο τῆ ξανθὴ γα-
ζία... κι' ὕστερα ἔφυγα Δὲν ξαίρω γιατί ἐγύρισα κι'
ἐστάθηκα νὰ τὴν ξαναδῶ. Καὶ μοῦ φάνηκε, πὼς ἀ-
κουσα ἕνα ἄγαθὸ, πονεμένο ψιθύρισμα, ποὺ ἐρχόταν
ἀπὸ κείνην :

—Ὅταν ὕστερα ἀπὸ καιρὸ περάσῃς πάλι... θὰ
μὲ δῆς καὶ μένα μαραμμένη... ὅπως ἡῦρες ὄλον τὸν
ἄλλο μπαξέ... Ἴσως νὰ ἔβρης ἀνθισμένο κάποιο ἄλλο
λουλουδί, ποὺ τώρα δὲν τὸ βλέπεις ἢ γιατί δὲν ἔχει
φυτρώσει, ἢ γιατί εἶναι τόσο μικρό, ὅπως κι' ἐμένα
δὲ μ' εἶχες δεῖ γιατί ἤμουν τόσο μικρούλα. Ἴσως...
κι' αὐτά, ποὺ τώρα βλέπεις γύρω σου μαραμμένα, νὰ
μὴ τὰ βρῆς ὅλα νὰ ζοῦν, ὅταν καὶ πάλι θὰ ῥθῆς...

Ἴσως... κι' ἐμένα νὰ μὴ μὲ ξανάβρῃς στὴ ζωὴ.
Ἴσως... καὶ νὰ μὲ ξεχάσῃς, ὅπως ξεχάσες τόσα ἄλ-
λα... Ἀχ ἄς ἤμουν πάντα, μὰ πάντα ἀνθισμένη!

Ἄρχισαν νὰ πέφτουν βαρεῖες ψυχάλες ψηλὰ ἀπὸ
τὰ μαῦρα σύννεφα. Κι' ὅταν γύρισα στὸ σπίτι... ἔ-
μεινα πολλὴ ὥρα σκεπτικὴ!!!

ΤΡΙΑΡΧΗ ΜΑΝΤΗ

Ζ' Πρακτικόν, Γυμνασίου Θεγλέων
Χανίων

ΤΗΣ ΜΟΙΡΑΣ ΤΑ ΚΤΥΠΗΜΑΤΑ

Ἦτανε μαθητὴς καὶ στὸ σχολεῖον
πήγαινε μὲ τ' ἄλλα τὰ παιδιὰ,
ἔπερνε κάθε μέρ τὸ διβλίον
μ' ἀγάπη, μὲ λαχτάρια, μὲ χαρὰ.

Διάδαζε μόνος μέρα νύκτα,
δίχως ποτὲ νὰ σταματᾷ,
ἔπλαττε ὅμως κάποτε καὶ παραμύθια,
χαριτωμένα ὄνειρα, ἔπλαττε πολλὰ.

Ἐλεγε ἄν μιὰ μέρα θὰ σπουδάσω,
θὰ γίνω ἐπιστήμονας τρανός,
κάποτε καὶ ἄν θὰ ἡσυχάσω,
θὰ παντρευτῶ ἕνα κορίτσι, τίμιο μελαχρινό...

Ἦλθαν οἱ μέρες ποὺ τὰ ὄνειρά του
ἐξεπληρώθησαν ὅπως τάθει ἑαυτός,
ὅπως ποθοῦσε κείνου ἡ καρδιά του.
Ἐδῆρθε ταῖρι, δὲν εἶν' ἄν τώρα μοναχός.

Ζοῦσε χαρούμενος κ' εὐτυχισμένος
κι' ἤλθε νὰ συμπληρώσῃ τὴν χαρὰ
ἐν ἀγοράκι, ὁμορφο, χαριτωμένο,
ποῦχε δυὸ μαῦρα μάτια ἀγγελικά.

Μ' ἀλλοίμονο, ἰδοὺ τὸ ξεροθόρι
τῆς συμφορᾶς, ἀπλώνεται σ' αὐτόν,
τῆς δυστυχίας τὸ μαῦρο τὸ σκοτάδι,
τὸν ἔλουσε τὸν ἄμοιρον, ὦ τὸν φτωχόν!

Πέθανε τὸ παιδί του καὶ τὸ ταῖρι...
Πεθάνανε κι' οἱ δυὸ τους μιὰ βραδυά,
καὶ μένει ὁ δυστυχὴς μαῦρος θλιμένος,
κι' ἀπλώνεται στὸ πρόσωπό του ἡ καταχνιά...

Καὶ τώρα δέστε τον πὼς ἔχει γίνῃ
ράκος ἄθλιο κ' ἐλεεινό,
καὶ προσπαθεῖ μὲ τὸ κρασί νὰ σβύσῃ
τὸν περασμένον πόνον, τὸ φρικτόν.

Καὶ τώρα δέστε τον μὲ τὴ λαχτάρια,
τῆς λαύρας τὸ κρασί ρουφᾷ,
καὶ προσπαθεῖ νὰ σβύσῃ κάθε λύπη
καὶ στίς ταβέρνες τὴν χαμένη εὐτυχίαν ἀναζητᾷ!

ΙΩΑΝΝΗΣ, Γ. ΣΩΠΑΣΗΣ

Α'. Γ. Α. Ἑρακλείου

ΓΥΡΩ ΣΤΟ ΒΩΜΟ ΜΙΑΣ ΘΥΣΙΑΣ

ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Οι άνθρωποι στους δρόμους πήγαιναν με το κεφάλι σκυμμένο σαν να ψαχναν κάτι να βρουν. Ή ύψη τους σ' έκανε να νομίσουν πως ζητούσαν τη χαμένη τους χαρά.

Ο Άρσβλινς είχε τυλίξει και πάλι τη φύση με τη δρασερή ομορφιά του. Μυθωμένο τ' άγέρι χάιδευε την δλάνθιστη φύση. Δεν μπορούσε όμως να μπη και μέσα στις ψυχές των ανθρώπων και να διώξη την καταχνιά, να σκορπίση την άνοιξη. Ή ψυχή ήταν κλειστή. Την πίεζε σαν μολύβι ή γερμανική σημαία που κυμάτιζε άεργη στο ψηλότερο σπίτι της μικρής πολιτείας.

Ένα δοσμάκι πνιγμένο στα χαμομήλια και τ' άχοιολούλουδα οδηγεί στο πιδ άπόμερο σπίτι, στο σπίτι του γιατρού. Είν' ένα μικρό, δυσφορο σπιτάκι, τυλιγμένο με γιασεμιά και άγιοκλήματα.

Καθισμένη σε μιá πολυθρόνα στην άκρη της μεγάλης αίθλης, μιá νέα και όμορφη γυναίκα παρακολουθούσε το πεντάχορο άγόρι της που έπαιζε μ' ένα σωρό παλιά παιχνίδια στη σκιά μιás κολόνας. Τα χείλη της μάννας μισάνοιγαν σ' ένα ευτυχισμένο χαμόγελο. Είχε χαλάσει ο σιδηρόδρομος του μικρού και βασανίζονταν πολύ ώρα να τον φτιάση. Τέλος άπελπισμένο έδιωξε νευρικά τις καστανές μεταξένιες μπούκλες που έπεφταν στο μέτωπό του και στήλωσε γεμάτα άπελπισία τα γαλάζια του μάτια πάνω στη μάννα. Δυνατοί λυγμοί τάραξαν την άλλη στιγμή το μικρό κορμάκι. Σε λίγο χόθηκε μέσα στην ορθάνοιχτη, ζεστή μητρική άγκαλιά. Κει μέσα γρήγορα τα δάκρυα στεγνώνουν. Σε λίγο τα γλυκά γαλανά παιδικά μάτια έλαμψαν καθόρια ευτυχισμένα. Τύλιξε τα μικρά χέρια του στο λαιμό της μόννας και άκούμπησε το κεφάλι στο στήθος της. Κι' αυτή έσφιξε πάνω της το άγαπημένο κορμάκι, άκούμπησε τα χείλη στα άκατάστατα μαλλιά, και άφησε το βλέμμα να πλανηθί σε' ανθισμένο τοπίο. Ο ήλιος έσβησε σιγά σιγά πίσ' απ' τα βουνά μ' ένας άλλος λαμπρότερος έλαμπε μέσα της. Ώρες σόν και τούτη όλος ο άλλος κόσμος έσβυνε γι' αυτήν. Κι' οι Γερμανοί και η σκληριά και η δυστυχία. Έμενε μόνο αυτό το λατρευτό πλάσμα αυτό που είχε ένοσάρκωση όλα τα όνειρα, τους πόθους, τις ελπίδες της, που ήταν σκοπός και συνέχεια της ζωής της.

Ο ήλιος έδωσε το στεργνό φιλή του στη μικρή πολιτεία και έφυγε τραβώντας το δρόμο του. Ή νύχτα σιγά απλώνει τα μαύρα της πέπλα.

Βήματα άκούστηκαν. Ο μικρός κρατώντας το χέρι της μάννας έτρεξε να υποδεχτή τον πατέρα. Την στιγμή που άνοιγαν την πόρτα του σπιτιού να μπου

μέσα, τρεις γερμανοί σπρώξαν βίαια την πόρτα της αίθλης και προχώρησαν προς το μέρος τους. Έβριζε ένα βλέμμα άπορίας ο γιατρός στη γυναίκα του, και ύστερα στους άπρόσκλητους επισκέπτες. Ή γυναίκα τους κύτταζε με μάτια πελώρια και το παιδί είχε κούφει το πρόσωπο στην άγκαλιά της.

—Θέλομε το παιδί σας.

—Το παιδί; άπόρησε ο γιατρός. Τι το θέλτε; Τραχιά ήθε η άπάντηση:— Μας έστειλαν να το πάρουμε... στο γραφείο... Έλα μικρό...

Ο μικρός χωνόταν ολο βαθύτερα, και η μάννα τον έσφιγγε μ' όλη της τη δύναμη.

Μιá λάμψη πέρασε απ' τα μάτια του γιατρού. Κατάλαβε πως δεν μπορούσε να άρνηθί. Ξεκόλησε με κόπο το παιδί απ' τη μάννα και τόβαλε όρθιο.

—Πρέπει να πς παιδί μου, ειπε έπίσημα.

—Φοβάμαι, άκούστηκε σιγανή η άπάντηση.

—Τι φοβάσαι; Όλοι σ' άγαπούν. Άκούς άνδρας δλόκληρος να φοβάται...

Άισταζε άκόμη μ' ένας γερμανός το πήρε από το χέρι και το τραβήξε έξω. Στην αλλόπορτα σταμάτησε:

—Μπαμπά να μού φτιάξης το σιδηρόδρομο...

Ή λεπτή του φωνή έτρεμε μ' ήταν άνδρας δλόκληρος και δεν θά έκλαιγε.

—Τι λες να το θέλουν; ρώτησε με μεσοσβυμένη φωνή η γυναίκα.

Ή μάσκα είχε πέσει από το γλυκό πρόσωπο του γιατρού. Τ' άρμονικά χαρακτηριστικά του σπατάστηκαν.

—Προδοσία... ψιθύρισε. Πήγε ός τ' αυτιά τους πως είναι το σπίτι μας καταφύγιο των πατριωτών... μυρίζονται πως κάτι μαγειρεύεται στα βουνά μας και πέρνουν τα μέτρα τους... Με μιá έσφηνική έξαψη ψιθύρισε άκόμη: "Ίσως υποψιάζονται πως πέρασε από δω ο Καπετάν Μανούσος... από ένα παιδί μαθαίνει κανείς... άχ, αν είχαμε κλειδώσει την πόρτα του δωματίου του κείνο το βράδυ... αν πή-δει ειδη χαθήκαμε βλαί... Θα καταλάβουν... θα κίψουν τα σπίτια και θα τουφεκίσουν τους άνδρες που τους κρατούν—το ξερείς—χωρίς αίτια από χύδες. Κι' άκόμη θά 'χουν βρει τα ίχνη του Καπετάν Μανούσου... Όχι... όχι δεν πρέπει... Στομάτησε μιá στιγμή και ύστερα: «κάνε υπομονή» ειπε και έφυγε βιαστικά. Άόρατος έφτασε στο πίσω μέρος του ψηλότερου σπιτιού.

Σταρφάλωσε στον πλάινο που είχε φυτρώσει ένα μέτρο μακρότερα απ' τον τοίχο του και βρέθηκε στα κεραμίδια. Γαλήνη ήτ εν άπλωμένη μαζί με τα

μαύρα κρέπια της νύχτας και τίποτε δέν την τάραιε. Πάνω στά κεραμίδια του] γερμανικού γραφείου ο γιατρός ένωθε για πρώτη φορά τον κίνδυνο που περνούσε ο Νίκος της Σπύρεινας κάθε φορά που ήταν να μάθη ένα μυστικό για να τὸ μεταβιβάσουν στους συμμάχους. Ἡ καρδιά του χτυπούσε δυνατά. Οἱ γερμανοὶ δέν έπρεπε να μάθουν ότι τὸ παιδί είχε δεῖ πρὶν προλάβουν να τὸ ἑμποδίσουν. Αυτό—τρία κεραμίδια έφηναν εύκολα... τὸ ταβάνι είχε μιὰ τρύπα ἀπὸ κείνο τὸ μέρος. Κύτταξε: Ἡ ἀπέραντη αἰθουσα ήταν γεμάτη Γερμανοὺς ἑξουσιαστικούς. Θὰ έρθουν φαίνεται και ἀπὸ τὰ κοντινά χωριά. Τὸ μικρὸ σὲ μιὰ καρτέλα, είχε τὰ χέρια του γεμάτα σοκολάτες και τὸ μουτράκι του πασαλειμμένο. «Λοιπὸν», ρώτησε ένας. Τὸ μικρὸ είχε τὸ στόμα γεμάτο. Περιμέναν ἑπιμονητικὰ να μασήσει. Εἴτεσαν τὶ έκαναν. Ἡ καρδιά τοῦ γιατροῦ χτυπούσε τρελλά. Νόμισε πὸς θ' ἀκούσουν τοὺς τρελλοὺς της χτύπους. «Δέν πρέπει... δέν πρέπει...» ἔλεγε ἡ καρδιά και τὸ λογικὸ μαζὶ «γιατρὲ τὸ ξέρεις πὸς δέν πρέπει... δείξου λοιπὸν και τώρα γιατρός... μεταχειρίσου λοιπὸν τὸ νυστέρι... γιατρὲ δειλιάσεις... ὄχι... ὄχι λοιπὸν...» Ἀσυναίσθητα τὸ χέρι του πήγε στὴ μέση τσέπη τοῦ σακακιοῦ του... Κάτι χρὸ ἀγγιξε. Ἐνα πιστόλι. Τὸ ἔσφιξε δυνατά, τὸ τράβηξε, και κόλλησε τὴν κάνη του στὸ ένα μέρος τῆς τρύπας τοῦ ταβανιοῦ. Ἡ καρδιά του τώρα έπαψε να χτυπᾷ σταμάτησε, μὰ τὰ ἐπιδέξια χέρια δέν έτρεμαν... «Λοιπὸν» ἀκούστηκε ἡ παιδικὴ φωνὴ «εἶδα φῶς και σηκώθηκα. Μόλις ἄνοιξα τὴν πόρτα...». Ἐνας πυροβολισμὸς έκοψε τὴ συνέχεια. Τὸ μικρὸ ἀγόρι τάλαντεύτηκε μιὰ στιγμή και ὕστερα έπεσε στὸ πάτωμα. Τὰ μάτια του πρὶν κλείσουν πλανήθηκαν για λίγο στὸ ταβάνι. Σάν νάφευγε... σάν να θελε να ρωτήσει... γιατί: Κεῖνη τὴν ὥρα κάποιες λέξεις πλανήθηκαν πάνω ἀπὸ τὸ βουβὸ δωμάτιο «ὄλοι σ' ἀγαποῦν... ὄλοι...». Για μιὰ στιγμή μόνο γιατί ὕστερα τὰ δόγλυκα γαλανὰ μάτια έκλεισαν για πάντα. Ἐκλεισαν πρὶν προλάβουν να δοῦν τὴν ἀπάντηση στὴν ἐρώτησή τους, πρὶν μάθουν πὸς θυσιάστηκαν για να σωθοῦν πολλοὶ ἄλλοι.

Στάθηκαν βουβοὶ οἱ γερμανοὶ και κοιτοῦσαν ἕνα μικρὸ κόκκινο ποταμάκι πὸς έβραχε τὰ καστανὰ σγουρὰ μαλλιά, τὰ κλειστὰ βλέφαρα, τὸ κορμί, τὰ χεράκια κι' ἀκόμη κρατοῦσαν σοκολάτες.

Ὁ γιατρός σάν ὑπνωτισμένος κατακόλλισε στὸ μεγάλο δέντρο και έφτασε τρέχοντας στὸ] σπίτι του. Τὸ ἔδε φωτισμένο και τὴν πόρτα ἀνοιχτή, ἔκαι τότε μόνο συναισθῆθηκε τὶ έκαμε. Ἐνοιώσε κάτι να σπύνη μέσα στὸ κεφάλι του σάν να θελε να τὸ σπᾶση και να πεταχτῆ έξω. Τὸ ἔσφιξε δυνατά και προχώρησε ἀργὰ ἀργὰ πὸς τὴν πόρτα, λυγισμένος σάν καλὰ μι σπασμένο ἀπ' τὴν ἀεροθύελλα. Τὸ κορμί δέν μπορεῖ να σταθῆ ἴσιο όταν ἡ ψυχὴ λυγίζει. Παίρνανταν λυγισμένη ἡ ψυχὴ τοῦ γιατροῦ. Ἀνθρώπος είναι. Ἐτσι ἴσως νόμιζε ένας κοινὸς παρατηρητής. Ναι ὁ πόνος ήταν ἀσύγκριτα μεγάλος. Σάν ἀνεμοζάλη τὸν είχε τυλίξει. Εἶχε λυγίσει τὸ κορμί μὰ ὄχι τὴν ψυχὴ του. Δέν λυγίζει ἡ ψυχὴ κείνου πὸς σπαρατίζει με τὰ ἴδια του τὰ χέρια τὴν καρδιά του για ἕνα μεγάλο κα-

λό. Προχώρησε ἀργὰ. Κάποτε ένοιωσε τὰ χέρια τῆς γυναίκας του να σφιγγουν δυνατὰ τὰ δικὰ του, και τὴ φωνὴ της τρομαγμένη: «γιατὰ τὸ κορμὸς αὐτό... γιατί δέν τὸ ἔφευγε... πὸς είναι...» Στὸ χέρι του κρατοῦσε ἀκόμη τὸ πιστόλι. Ἀκούμπησε στὴν κολόνα και τῆς τὰ εἶπε δια ἀργὰ ἀργὰ. Τὰ μάτια τῆς γυναίκας μεγάλωναν ὅσο προχωροῦσε, τὰ νύχια της μπαίγανε μέσα στὶς αἰσυχες του... Κάτι σάν κραυγὴ πληγωμένου θηρίου έφυγε ἀπὸ τὰ χείλη της. «Τὸ σκότωσε... ἐσύ... ἐσύ».

Τὸ χέρι της γλύστρησε πάνω στὸ δικὸ του π' ἀκόμη κρατοῦσε τὸ πιστόλι και τοῦ τὸ πήρε. Τὸν σημάδεψε στὴν καρδιά. Αὐτὸς έβρινε ἀκίνητος στὴ θέσι πὸς τὸν κάθωνε ἕ' ἀλλόκοτο βλέμμα της και ὁ μεγάλος του πόνος. Μιὰ ἀκόμη σφαῖρα έφυγε ἀπὸ τὸ μικρὸ πιστόλι, ἐλευθέρωσε τὴν ψυχὴ τοῦ γιατροῦ ἀπ' τὸ σῶμα, και τῆς ἔδωσε τὸ δικαίωμα να πετάξῃ ψηλά και ν' ἀγκάλιαση ἕνα ἀγγελούδι με μάτια γαλανὰ. Ἄψυχο τὸ κουφάρι του κύλησε δίπλα στὰ παιχνίδια πὸς ἔχαν ξεχαστῆ κει κάτω ἀπὸ τὴν κολόνα. Ἄς κι' ἀκουσε ἡ ψυχὴ τὴν ὥρα π' ἄφηγε τὸ σῶμα μιὰ παιδικὴ φωνὴ να λέη: «μπαμπὰ θὰ μοῦ φτιάξῃς τὸν σιδερόδρομο...» και έσπρωξε με τὴν στερονή πνοὴ τὸ κορμί να ὑπακούσῃ στὴν παιδικὴ παράκληση.

Ἐτρεξε τὸ αἷμα ποτάμι. Ἐβγαίνε δρόμια ἀπὸ τὴν καρδιά. Ἄς και δέν θὰ σταματοῦσε ποτέ. Τόσο μεγάλη ήταν... Κοίμα... έπαρε να χτυπᾷ... χρειάζονται τόσο οἱ μεγάλες καρδιές...

Ἐνα χρὸ διαπεραστικὸ γέλιο έκαμε τὴ σιγαλιὰ να ριγῆσῃ με φρίκη. Μιὰ ἀνάλαφρη σκιά πέρασε πάνω ἀπ' τὰ χαμομήλια και τ' ἀγροπούλουδα και χάθηκε μέσα στὴ νύχτα. Κανείς δέν ξανάδε τὴν ὄψη φη γυναίκα τοῦ γιατροῦ.

Οἱ γερμανοὶ τυφλωμένοι ἀπ' τὴ λύσσα τους, ἄρχισαν να μαλώνουν μεταξύ τους. Ὁ ένας ὑποπτεύονταν τὸν ἄλλον. Ἡ μικρὴ πολιτεία και ὁ Καπετὰν Μανουῖσος είχαν σωθεῖ.

Κάποιοι βοσκοὶ έβλεπαν μιὰ σκιά π' έμοιαζε με γυναίκα, με μακρὰ ἑξέπλεκα μαλλιά να κάθεται στὰ πιδὸ ἀπόρημα βράχια. Ἀκουγαν μαγεμμένοι τὸ τραγούδι της μὰ κανείς ποτέ δέν τὴν πλησίασε. Μόλις έβλεπε ἄνθρωπο χάνονταν. Ὑστερα ἀπὸ λίγο καιρὸ κανείς πιά δέν τὴν ξανάδε. Τ' ἀπόρημα βράχια τὴν γύρευαν και σάν δέν τὴν βοῦχαν, ἄρχισαν στὴ γλώσσα τους να λένε τὰ τραγούδια της και τὴν ἱστορία της. Μιὰ ἱστορία σάν παραμῦθι π' ἄρχισε μέσα στὶς καρδιές τῆς παρθένας φύσης και τέλιωσε πάνω σὸ βουβὸ μιὰς μεγάλης θυσίας.

ΘΕΟΔΟΣΙΑ ΚΟΤΣΥΦΑΚΗ

Ἡ Πρακτ. Γ.Θ.Χ.

ΤΑ ΔΥΟ ΑΡΚΑΔΙΑ

Ἄλθηδινα! Θεὰ ἡ ἐλευθερία, ἀχόρταγη! Θέλει σφάγια ἀφθονα στὸ βωμό της! Θέλει ἑκατόμβες! Αὐτὸ ἡ πείρα καὶ ἡ Ἱστορία μᾶς δίδαξαν. Τέτοιαι μὲν ἑκατόμβης στὴ φτερωτὴ θεὰ γιορτάσαμε πρὸ καιροῦ τὴν ἐπέτειο. Τὸ δλοκαύτωμα τοῦ Ἀρκαδίου. Στὸ ἄκουσμά του σκιροῦν οἱ καρδιές τῶν ἀνθρώπων καὶ οἱ σκιές τοῦ Κολοκοτρώνη καὶ τοῦ Λεωνίδα, τοῦ Παπαφλέσσα καὶ τοῦ Ἀλεξάνδρου φεύγουν γιὰ λίγο ἀπ' τοὺς παράδεισους τῆς ἀθανασίας καὶ ἔρχονται πάνω ἀπ' τὸ γαλάζιο αἰθέρα τῆς Κρήτης γιὰ ν' ἀπολαύσουν τὶς ζωογένες αἰῶρες τοῦ Ψηλορείτη καὶ νὰ καμαρώσουν τοὺς τρανοὺς συνεχιστὲς τῶν κατορθωμάτων τους. Σ' αὐτὸ τὸ μοναστήρι τὸ περίφημο Ἀρκαδίου εἰπώθηκε τὸ «Μολὼν λαβὲ» ἑνὸς νέου Λεωνίδα πρὸς τῆς ἀτέλειωτες ὁρδὲς ἑνὸς νέου Ξέρξη. Ὁ ἠγούμενός του—ὁ Γαβριήλ—μετὰ ἀπὸ σκληρὸ ἀγῶνα καὶ στεγνὸ ἀποκλεισμὸ ἔδωσε φωτιὰ στὴν πυριτιδαποθήκη καὶ τινάζοντας στὸν ἀέρα τὴ Μονὴ ἔδειξε, πὼς δὲν ἀρκεῖ μόνο γιὰ τὴν ἐκπλήρωση τοῦ ἀνθρωπίνου προορσμοῦ τὸ «εὐ ζῆν» χωρὶς τὴν ὑπαρξίν καὶ τοῦ ἀποθνήσκειν». Οἱ φλόγες τοῦ Ἀρκαδίου φώτισαν τὴν ἀνθρωπότητα καὶ οἱ ἥρωές του γίνηκαν οἱ σημειοφόροι εἰς δόξας βαδίζοντας τροχάτοι τὸ δρόμο πρὸς τὰ ἀνάκτορα τῆς ἀθανασίας. Καὶ αὐτὲς τὶς μέρες ἕνα ἄλλο Ἀρκαδί, μὲ ἠγούμενο ἕνα καινούργιο Γαβριήλ, πέρα ἡ Κύπρος πολιορκεῖται ἀπὸ τὰ στρατεύματα ἑνὸς νέου Χασάν. Καὶ ὁ καινούργιος Γαβριήλ διαλαλεῖ παντοῦ, πὼς δὲν πτοοῦνται οἱ Κύπριοι ἀπὸ τὶς ἐντυπωσιακὰς καὶ ὠμὰς ἐπιδείξεις δυνάμεως τῆς βίας καὶ τοῦ μακιαβελισμοῦ. Τὸ Ἀρκαδί τῆς Κύπρου ἔχει πάρει τὴν ἀπόφασή του. Ἡ νὰ λευτερωθῆ ἢ νὰ τιναχθῆ στὸν ἀέρα μαζί μὲ τοὺς τυράννους του. Ζητᾶ νὰ τοῦ λύσουν εἰρηνικὰ τὴν πολιορκία καὶ νὰ τ' ἀφήσουν νὰ ζήσῃ ἐλεύθερο. Ὅμως οἱ πολιορκηταὶ ἀπαντοῦν, ὅτι τὴν ἔχει «πολιτικὴν ὠριμότητα». Πρὸς Θεοῦ!! Οἱ Κύπριοι δὲν ἔχουν πολιτικὴν ὠριμότητα; Τότε ποιοὶ ἔχουν; Κατὰ τὴν γνώμην τῶν Ἀγγλων, μήπως αὐτοὶ οἱ λαοὶ εἶναι πρότυπα γνήσια ἀνθρώπων τῆς ἐποχῆς τοῦ ἀτόμου καὶ ὄχι οἱ ἀπόγονοι τοῦ Πλάτωνος καὶ τοῦ Ἀριστοτέλους; Ἀρνοῦνται οἱ φίλοι μας τὴν αὐτοδιάθεση στοὺς Κυπρίους! Μὰ τότε γιατί δὲν κομματιάζουν οἱ Ἀμερικανοὶ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἐλευθερίας καὶ γιατί τὰ Ἠνωμένα Ἐθνὰ δὲν καιοῦν τὸν καταστατικὸ χάρτη τους; Τὶ νὰ γίνῃ; Ἐτσι δυστυχῶς εἶναι ἡ ὠμὴ πραγματικότητα. Ἀπὸ ἀνέκαθεν ὁ ρόλος τῆς φυλῆς μᾶς καὶ ἡ μοῖρα της εἶναι τέτοια. Νὰ περιφρονιέται καὶ

«Ἀγάπα τὴν ἀλήθεια ἀλλὰ συγχώρησε τὴν πλάνην». (ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ)

«Ὅποιος σκέπτεται λίγο δμιλεῖ πολὺ».

(ΜΟΝΖΕΣΚΙΕ)

«Ἡ συνείδησις εἶναι τὸ καλλίτερον διβλίον ἡθικῆς». (ΠΑΣΚΑΛ)

«Ὅτι εἶναι ἡ ἀγνότης διὰ τὴν ψυχὴν εἶναι ἡ καθαριότης γιὰ τὸ σῶμα». (ΕΠΙΚΤΗΤΟΣ)

«Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνας ξεπεσμένος Θεὸς ποὺ θυμᾶται τοὺς οὐρανοὺς» (ΔΑΜΑΡΤΙΝΟΣ)

«Κάθε φλύαρος ζῆ δαπάναις ἐκείνου ποὺ τὸν ἀκούει». (ΔΑΦΟΝΤΑΙΝ)

«Τὰ ἐλαττώματά μας εἶναι φιλοξενούμενοι ποὺ σιγὰ σιγὰ γίνονται κύριοι τοῦ σπιτιοῦ». (ΣΑΙΝΤ-ΜΗΟΣ)

«Οἱ ἄνθρωποι ποὺ διστάζουν δὲν ἐπιτυγχάνουν σχεδόν». (ΝΑΠΟΛΕΩΝ)

«Μεγάλοι χαρακτῆρες εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ ἀγωνίζονται» (ΓΚΑΙΤΕ)

«Εἶναι μακρὺς ὁ δρόμος ἀπὸ τὸ σχέδιο στὴν πραγματικότητα». (ΜΟΛΙΕΡΟΣ)

ΑΛΗΘΕΙΣ... ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Προτιμότερον εἶναι νὰ δικάζῃς μεταξὺ δύο ἐχθρῶν, παρὰ μεταξὺ δύο φίλων. Διότι ἀπὸ τοὺς φίλους τὸν ἕνα θὰ κάμῃς ἐχθρόν, ἐνῶ ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τὸν ἕνα θὰ κάμῃς φίλον.

ΜΑΘΕΤΕ ΟΤΙ

Τὰ φύλλα ἑνὸς νούφρου ποὺ λέγεται «Βικτώρια Ρέτζια» εἶναι τόσο πλατειὰ καὶ γερὰ, ὥστε μποροῦν νὰ κρατήσουν ἐπάνω στὴν ἐπιφάνεια τοῦ γεροῦ ἕνα παιδί 4 χρονῶν.

Ὁ εὐκάλυπτος τῆς Καλλιφορνίας φτάνει στὰ 158 μέτρα καὶ σταματᾷ νὰ μεγαλώνῃ ἀπὸ τὰ 80 τοῦ χρόνια.

Στὰ κεντρικὰ σφαγεῖα τῶν Παρισίων σφάζοντα κάθε χρόνο 500 χιλ. βόδια καὶ ἀγελάδες, 200 χιλ. γουρούνια καὶ 2 ἑκατομμ. πρόβατα.

νὰ εἶναι θῦμα ψευτοκατηγοριῶν. Ὁρθώνει δμως τ' Ἀρκαδία της καὶ τὰ «ΟΧΙ» της κάθε τόσο σὰν ἀδιάσειστα ἐπιχειρήματα καὶ φράσει τὸ στόμα.

Γ, ΦΡΑΓΚΑΚΗΣ

Ἡ' Γυμν. Νεαπόλεως

Ο ΕΟΡΤΑΣΜΟΣ ΤΟΥ «ΟΧΙ»

Με πανηγυρικό χαρακτήρα εορτάσθηκε εις τὰ σχολεία τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως ἡ ἡμέρα τῆς Σημείας καὶ ἡ 28ῃ Ὀκτωβρίου ἀπὸ τοὺς μαθητὰς καὶ τίς μαθήτριες. Τὰ νιάτα τῆς Κρήτης αἰσθάνονται κατ' αὐτὲς τίς στιγμὲς νὰ ξεπηδᾷ μέσα των ὁ ἀκράτητος ἐθνουσιασμός, ἡ ὄρμη πρὸς ἀγῶνα καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα ἡ ἀγάπη γιὰ τὴν Πατρίδα καὶ τὴν Ἐλευθερίαν. Τίς ἡμέρες αὐτὲς οἱ μαθητὲς δρῶσιν πάλι μιὰ εὐκαιρίαν γιὰ νὰ δείξουν τὰ εὐγενῆ αἰσθήματά των καὶ νὰ ἀποδείξουν ὅτι πάντα εἶναι συνεχιστὰ τῶν ἑθνικῶν τῆς φυλῆς καὶ παράλληλα δημιουργοὶ τῆς νέας προσωπικότητος τῆς Ἑλλάδος.

Ὅπως πληροφοροῦμεθα σὲ πολλὰ γυμνάσια πολλοὶ μαθηταὶ ἐκτὸς ἀπὸ τίς ἀπαγγελίαις, τὰ τραγούδια κ.τ.λ. πῆραν τὴν πρωτοβουλίαν νὰ ὁμιλήσουν εἰς τοὺς συμμαθητὰς των παρουσιάζοντας μεγάλη ἐπιτυχίαν.

Ἡ ΜΑΘ. ΗΧΩ τοὺς συχαίρει

ΤΟ ΣΥΛΛΑΛΗΤΗΡΙΟ

Μεγάλῃ ἐπιτυχίᾳ ἐσημείωσε τὸ δι-οργανωθὲν ἀπὸ τὴν Παμμαθ. Ἐπιτρ. Ἐθνικῶν Διεκδικήσεων Χανίων, παμμαθητικὸν συλλαλητήριον. Οἱ νέοι διαδηλωτὲς ἀφοῦ μὲ τάξιν καὶ γενικὰ, πολιτισμένα, περιήλθαν ἀπὸ τοὺς κεντρικοὺς δρόμους τῆς πόλεως μὲ σηματεῖς πανό, μὲ ἀντιβρετανικὰς ἐπιγραφὰς, κατέληξαν εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν ἔπου ἐπέδωσαν—οἱ ἐπιτροπὲς Χανίων καὶ Ἀλικιανοῦ—τὰ ψηφίσματα τῆς νεολαίας, διερμηνεύοντας τὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα τῶν μαθητῶν εἰς τὸν κ. Νομάρχην.

Οἱ ἐκδηλώσεις αὐτὲς δίδουν εἰς τοὺς ξένους νὰ ἐννοήσουν τὴν διάθεσιν τῶν νέων τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸν ἀγῶνα τοὺς καὶ γιὰ τὴν συμπαράστασιν των στοὺς σκλάβους ἀδελ-

φοὺς Κυπρίους, ποὺ καθημερινῶς ἀγωνίζονται γιὰ τὴν λευτερίαν τους.

ΤΟ ΜΑΘ. ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ

Τὴν 22 Νοεμβρίου εἰς τὸ Στάδιον Χανίων ἐδόθη ποδοσφαιρικὴ συνάντησις μεταξὺ τῶν ὁμάδων τοῦ Α' Γυμνασίου καὶ τοῦ Β' Γυμνασίου Ἀρρένων Χανίων. Κατόπιν ἀμφιρρέποντος ἀγῶνος ἡ ὄρμη τοῦ Α' Γυμνασίου ἐσημείωσε 2 τέρματα ἀναδειχθεῖσα τελικῶς νικήτρια. Τὴν νικήτρια ὁμάδα ἀποτελοῦν οἱ ἑξῆς μαθηταί:

Π. Κουβαριτάκης (τερμ.) Ν. Γεωργιλᾶς, Κ. Τσαγράκης, Σ. Μυροματάκης, Λ. Ὀρφανουδάκης, Ε. Δημητρουλάκης, Ἐμ Νταργατζάκης, Ἄντ. Μανουσάκης Κατσανεβδάκης, Γ. Δρακάκης, Μιχαλᾶς.

Ἡ ΜΑΘ. ΗΧΩ τοὺς εὐχεται καθεὺς δυνατὴν ἐπιτυχίαν εἰς τὸ ἀθλητικὸν καὶ εἰς τὸ πνευματικὸν πεδίον.

ΣΦΑΚΙΑΝΑ ΒΟΥΝΑ

Πέρασαν χρόνια καὶ καιροί,
[ἄφρον' ἐχύθη αἷμα
κι' ἔλιεσε ἥλιος λεύτερος,

[στ' Ἑλληνικὸ τὸ στέμμα.
"Ἄγρια σεῖς Σφακιῶν βουνά ψη
[λά καὶ χιανισμένα
χαίρεστε ἀφοῦ εἴσατε μὲ αἷμα πο
[τισμένα.
Χαίρεστε σεῖς Σφακιῶν βουνά ποῦ
[στε κοντὰ μὲ τ' ἄστρα
χαίρεστε ὅπου εἴσατε τῆς «λευτε-
[ριᾶς τὰ κάστρα»,

ΦΑΡΟΥΔΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
Ζ' Γ. Προακτικοῦ.

ΑἶΝΙΓΜΑ

Τὸ πρῶτο μου εἶν' ἀναίσθητο
τὸ δεύτερο δὲν εἶναι
Δίχως τὸ πᾶν ἂν λειτουργᾷς
καλὲ παπὰ μου, κρίνε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΟΥΖΛΚΗΣ
Τζέξις Στ. β' Β.ΧΑΧ.

Εὐπόλητα γυμνά
γυρίζουν ὅλη μέρα
τὰ ὄρφανὰ
δίχως μητέρα
καὶ πατέρα
τὰ ὄρφανὰ

Ποτὲ ἀγάπη
αὐτὰ δὲν ἐνίωσαν
ποτὲ τῆς μάνας τους τὴν πνοὴ
μόνο κλωτσίματα
αὐτὰ ἐγνώρισαν
στὴν ζωὴ.

Ἡ ΚΡΥΠΤΙΚΗ

Τὰ ἀκρογιάλια σου φιλεῖ τὸ κύμα,
τὴν ὁμορφὴν σου ἀμμουδιά
τὰ ἀστραφτερά σου τὰ πετράδια
ποὺ παίζουν τὰ παιδιὰ,

Καὶ τὰ ψηλά σου τὰ βουνά
τὰ στεφανώνουνε τὰ χιόνια
καὶ παίζουν καὶ πετοῦν καὶ τρέχουν
τὰ μύρκα χελιδόνια.

ΠΑΠΑΜΑΡΚΑΚΗ ΕΛΕΝΗ

Δ' Ἡου Δημοτικοῦ

Αἰθιοῖα

Τῆς βίας σὺ εἶσαι ὁ τρόμος
τῶν πλάνων ἐχθρὸς καὶ φοβέρα
γιατὶ τοῦ καλοῦ ἔσαι ὁ δρόμος
καὶ φῶς χύνει πέρα ὡς πέρα.

Ὁ νοδὸς στὴ πορεία ποὺ κάνει
ζητᾷ ἐπιμόνως τὴν σκιά σου
γιὰ νὰ νοιώσῃ καὶ νὰ ὑφάνῃ
τὸ βίος του ἀπὸ τὴ θωριά σου.

Γιὰ τοῦτο στὸ βάθος ὁ θεὸς
τῆς σκέψης θεὸς νᾶσαι μαγνήτης
στὸ πνεῦμα πηγὴ αἰωνίως
τῆς ζῆσης ὑπέρτατος μύστης.

ΕΥΑΓΓ. Γ. ΜΑΣΤΟΡΑΚΗΣ
Η' Κλασ. Γυμν. Ἡρακλείου

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ

Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ τοῦ παρόντος τεύχους καθυστέρησε ἕνα δεκαπενθήμερο, διὰ λόγους τεχνικούς. Ἔτσι ἔχομε τώρα ἡμερομηνία 1 Δεκεμβρίου. Αὐτὸ δὲν θὰ ξαναγίνη εἰς τὸ μέλλον, διότι ἐτακτοποιήθησαν ὅλες αἱ λεπτομέρειες τῆς κανονικῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ, τὴν 1ην καὶ 15ην ἐκάστου μηνός.

Ἡ ΓΛΗ τοῦ περιοδικοῦ ἴσως δὲν εἶναι ἀκόμη ἐκείνη ποὺ χρειάζεται ἕνα καλὸ μαθητικὸ περιοδικό. Λείπει ἡ καθαρὰ μαθητικὴ πνευματικὴ δημιουργία, λείπει τὸ μαθητικὸ ρεπορτάζ, τὸ μαθητικὸ εὐθυμογράφημα καὶ ἀνέκδοτο, λείπει τὸ ἐπίκαιρο, τὸ χιουμοριστικὸ ποιηματάκι, κάτι τὸ ἔξυπνο καὶ τὸ χιρακτηριστικὸ ποὺ θὰ κάνουν τὸ περιοδικὸ καὶ ὠφέλιμο καὶ τερπνὸ ἀνάγνωσμα. Παρακαλοῦμε τοὺς συνεργάτες μας συμμαθητὲς καὶ συμμαθήτριες νὰ μᾶς στέλνουν, ἐγκαίρως τέτοια κατάλληλα περιεχόμενα.

ΑΙ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΙ ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ πληροῦν τοὺς ἔρους ποὺ ἀναγραφόμε διότι καὶ ἐμεῖς εὐκολονόμεθα καὶ τὸ περιεχόμενον τοῦ περιοδικοῦ βελτιώνεται. Βασικὸς σκοπὸς μας ἐφέτος εἶναι νὰ δημιουργηθῶνται αἱ καλύτεραι καὶ ἐπικαιρότεραι συνεργασίαι. Θὰ φροντίζωμε νὰ ἱκανοποιήσωμε ὅλους τοὺς φίλους καὶ συνεργάτες τοῦ περιοδικοῦ καὶ ὅλα τὰ Γυμνάσια ποὺ τὸ παρακολουθοῦν καὶ τὸ υποστηρίζουν. Θέλωμε αἱ συνεργασίαι νὰ στέλνονται ἐγκαίρως, διότι ἀπαιτεῖται πολὺς χρόνος διὰ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐκτύπωσιν.

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΓΩΝ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ θὰ παρακολουθηθῆ ἐπισταμένως ἐφέτος καὶ εἰδικὸς συνεργάτης μας ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς τεύχους θὰ ἀσχολῆται μετὰ τὴν ἀθλητικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν κ.λ.π. κίνησιν τῶν Γυμνασίων. Οἱ ἀνταποκριταὶ μας λοιπὸν νὰ μᾶς γράφουν τακτικὰ διὰ τὴν ὄλην κίνησιν τῶν Γυμνασίων τους, τὴν ἀθλητικὴν, καλλιτεχνικὴν, θρησκευτικὴν, προοδευτικὴν

κ.λ.π. διὰ τὴν ἔδρυσιν βιβλιοθηκῶν διὰ φιλανθρωπικὰ ἔργα, διὰ ἐράνους, διὰ τοὺς ἐπαίνους καὶ ἐμβραβεύσεις μαθητῶν, διὰ τοὺς ἐπιτυχόντας εἰς ἀνωτάτας σχολὰς κ.λ.π. μετὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα, ἀμερολήπτως βέβαια.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΤΑΙ: Ἀπὸ τὰ περισσότερα Γυμνάσια οἱ σεβαστοὶ μας κ. κ. Γυμνασιάρχαι μᾶς ὤρισαν τοὺς ἀνταποκριτὰς τοῦ περιοδικοῦ. Εὐχαριστοῦμεν ὀλοφύχως τοὺς σεβαστοὺς μας Γυμνασιάρχας διὰ τὸ ἐνδιαφέρον τους πρὸς τὴν εὐγενῆ μαθητικὴν μας προσπάθειαν. Παρακαλοῦμεν θερμῶς καὶ ὄσους κ. κ. Γυμνασιάρχας δὲν μᾶς ὤρισαν τοὺς ἀνταποκριτὰς τῶν σχολείων τους νὰ τοὺς ὀρίσουν, διὰ νὰ γνωρίζωμεν μετὰ ποίους συμμαθητὰς μας θὰ ἐρχώμεθα εἰς συνενόησιν διὰ τὰς συνεργασίας καὶ τὴν ἀποστολὴν τῶν φύλλων.

Η ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ, ὅπως βλέπετε ἔχει πλουτισθῆ ἐφέτος ἦτο μίαν γενικὴν ἀπαιτήσιν. Σὰς παρακαλοῦμεν ὅλους νὰ στέλνετε καταλλήλους ἀσκήσεις καὶ τέστ καὶ νὰ φροντίζετε ὅλοι νὰ λύνετε ὀρθῶς τὰς ἀσκήσεις καὶ νὰ μᾶς ἀπαντᾶτε ἐγκαίρως. Πρέπει νὰ δημιουργηθῆ μεταξὺ τῶν μαθητῶν μίαν ἀνωτέρα πνευματικὴ κίνησις. Ἐνδιαφέρον χρειάζεται.

Η ΚΥΠΡΟΣ

Μιά κόρη τῆς Ἑλλάδος μας σὰν ὅλες ἀνδρειωμένη σὲ ξένης μάνας ἀγκαλιὰ κλέει ἀλυσσοδεμένη.

Μιά κόρη ποὺ παλεύοντας προσμένη κάποια μέρα νὰ ξαναζήσῃ ὅπως παλιὰ μετὰ τὴν γλυκεῖα μητέρα.

ᾠ! Κῦπρος ἀδελφοῦλα μας κουράγιο, ἡμέρα φτάνει ποὺ θὰ φορέσῃς τὸ τρίσχαρο τῆς νίκης τὸ στεφάνι.

ΒΟΥΛΑ ΛΙΟΝΑΚΗ
Τάξις Στ' β' Γ.Θ.Χ.

ΤΑ ΤΕΥΧΗ τῆς «Μαθ. Ἠχοῦς» πρέπει νὰ τὰ διατηρῆτε ὅλοι καὶ νὰ σχηματίζετε στὸ τέλος ἕνα τόμο. Εἶναι πολὺτιμο ἀναμνηστικὸ καὶ τῆς μαθητικῆς ζωῆς, ἀλλὰ καὶ χρήσιμο ἐφόδιο γιὰ τὸ μέλλον.

Η ΤΙΜΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ παρὰ τὰς δυσκολίας καὶ τὴν ἀνάτιμην χάρτου καὶ τυπογραφικῶν παραμένει 1 δραχμὴ κατὰ φύλλον, μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ εὐρεῖα κυκλοφορία τοῦ περιοδικοῦ καὶ ἡ ταχυτάτη εἰσπραξις καὶ ἀποστολὴ τῶν χρημάτων θὰ μᾶς εὐκολύνῃ, ὥστε νὰ ἀντιμετωπίσωμεν μόνον τὰ ἔξοδα τῆς ἐκδόσεώς του, ὅπως εἶναι καὶ τὸ πρόγραμμά μας. Γι' αὐτὸ παρακαλοῦμε πολὺ τοὺς ἀνταποκριτὰς μας νὰ φροντίζωμεν τὸ ταχύτερον διὰ τὴν εἰσπραξιν καὶ ἀποστολὴν τῶν χρημάτων καὶ διὰ τὴν εὐρύτερον κυκλοφορίαν τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλὰ καὶ ὅλους τοὺς ἀναγνώστες καὶ ἀναγνώστριες νὰ πληρώνουν ἀμέσως τὴν μίαν δραχμὴν, ἀναλογιζόμενοι τί πληρώνουν. Μετὰ τὸ ποσὸν τῆς μιᾶς δραχμῆς δὲν δικαιολογεῖται κανεὶς καὶ καμμιά νὰ μὴ ἀγοράζῃ τὸ περιοδικό του, ποὺ εἶναι 100 ο)ο μαθητικὸ, ἐκεῖ ποὺ δίδει τόσα χρήματα γιὰ ἄλλα ἀκατάλληλα καὶ βλαβερά περιοδικὰ καὶ ἔντυπα.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕ μερικὲς ἀπὸ τίς συγχαρητήριες ἐπιστολὰς ποὺ λάβαμε. Μᾶς συγκινεῖ πραγματικὰ ἡ ὑποδοχὴ ποὺ ἐρῆκε καὶ ἐφέτος ἡ «Μαθ. Ἠχὸς» καὶ ἡ ἐμπιστοσύνη ποὺ τὴν περιβάλλει ὅλος ὁ μαθητικὸς κόσμος. Αὐτὸ μᾶς δίνει θάρρος, ἀλλὰ μᾶς ἐπιβάλλει καὶ βαρεῖες ὑποχρεώσεις νὰ βαστήξωμε πάσῃ θυσίᾳ, χωρὶς νὰ λογαριάζωμε κόπους καὶ χρόνον, τὸ περιοδικὸ στὸ ὕψος του καὶ νὰ τὸ βελτιώσωμε σὲ κάθε τεῦχος.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ

34) Ένας έμπορος πωλεί τὰ $\frac{2}{7}$ ἐ-
νὸς ὑφάσματος πρὸς 30 δρ. τὸ μέ-
τρον καὶ πραγματοποιεῖ ἓνα κέρδος
400 δρχ. Ἐπειτα ἐπώλησε τὸ ὑπόλοι-
πον πρὸς 32 δρχ. τὸ μέτρον καὶ ἐ-
πραγματοποίησε ἓνα κέρδος 180 δρχ.
Νὰ υπολογισθῇ τὸ μήκος τοῦ ὑφάσμα-
τος καὶ ἡ τιμὴ τῆς ἀγορᾶς τοῦ κατὰ
μέτρον:

Γεντεκίη; Βυρδῆς Ζα Πρακτ.

ΑΛΓΕΒΡΑΣ

Α) ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ

29) Δύο φίλοι μαθήτριά σου ζητοῦν
«Ἄν μοῦ δώσης 3 ἀπὸ τὰς δραχμὰς
ποῦ ἔχεις λέγει ἡ Α πρὸς τὴν Α θὰ ἔ-
χω διπλάσιαι δρχ. τῶν ὅσων θὰ ἔχῃς»
«Ἄν μοῦ δώσης 2 ἀπὸ τὰς ἰδικὰς σου,
ἀπαντᾷ ἡ Α θὰ ἔχω μὲν τὸ αὐτὸ ποσὸν
δραχμῶν». Πόσα δραχμὰς εἶχε ἕ-
κάστη;

30) Περιπολικὸν τοῦ Β. Ν. ἔχει νὰ
διανύσῃ μίαν ἀπόστασιν εἰς 9 ὥρας.
Κατὰ τὴν στιγμὴν ὅμως τῆς ἀναχωρή-
σεώς τοῦ λαμβάνει σήμα νὰ ἐκτελέσῃ
τὴν ἀποστολὴν εἰς 6 ὥρας καὶ ἀναγ-
κάζεται οὕτω νὰ αὐξήσῃ τὴν ταχύτητα
τοῦ κατὰ 8 μίλλια ὥριστως. Πόσοι εἶ-
ναι ἡ ἀπόστασις ποῦ θὰ διατρέξῃ,

Παπμαρξάκη; Γεώργιος

31) Δύο ποδηλάται διατρέχουν ἓνα
κυκλικὸν στίβον. Ἀναχωροῦν ἀπὸ τὸ
αὐτὸ σημεῖον καὶ ὁ ἓνας διατρέχει τὸν
στίβον εἰς 3' 18" καὶ ὁ ἄλλος εἰς 3' 45".
Νὰ υπολογισθῇ μετὰ πόσον χρόνον θὰ
συναντηθοῦν καὶ οἱ δύο εἰς τὸ ση-
μεῖον τῆς ἀναχωρήσεως καὶ πόσους
γύρους ἔκαμεν ἕκαστος.

32) Ἀμπελοφυτὸς θέλει νὰ ἀγορά-
σῃ ἀγρὸν μὲ τὰ χρήματα ποῦ θὰ εἰσ-
πράξῃ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ οἴνου
του. Ὑπολογίζει δὲ ὅτι, ἂν πωλήσῃ
τὸν οἶνον τοῦ πρὸς 750 δρχ. κατὰ βα-
ρέλιον θὰ τοῦ περισσεύσουν 500 δρχ.
ἂν δὲ πωλήσῃ αὐτὸν πρὸς 600 δρχ.
κατὰ βαρέλιον θὰ τοῦ λείψουν 400
δρχ. Πόσα βαρέλια οἴνου ἔχει καὶ
ποία ἡ τιμὴ τοῦ ἀγροῦ;

Χειλιδάκη; Γεώργιος

33) Στὸν ἔρανον τῆς τάξεώς τους
γιά πτωχοῦς ὁ Μιχάλης ἔφερε 12 δρχ.
ὁ Κώστας τριπλάσια ἀπὸ ἐκεῖνα ποῦ
ἔδωσε ὁ Θανάσης καὶ ὁ Ἀντώνης
τὰ $\frac{4}{5}$ τῶν ὅσων ἔδωσε ὁ Σπύρος.
Ὁ Σπύρος καὶ ὁ Θανάσης ἔδωσαν ἴσα
χρήματα. Ὁ Κώστας καὶ ὁ Ἀντώνης
καὶ ὁ Σπύρος μαζὶ ἔφεραν διπλάσια
ἀπὸ τὸν Μιχάλη. Πόσα χρήματα προ-
σέφερε ὁ καθένας.

Διμντζάκη; Νικ. Ζα Πρακτ.

35) Νὰ λυθῇ τὸ σύστημα $x + \psi +$
 $\zeta + \omega = 22$, $x\psi\omega\zeta = 648$,

$$\frac{1}{x} + \frac{1}{\psi} = \frac{7}{12}, \frac{1}{\zeta} + \frac{1}{\omega} = \frac{5}{18}$$

Παπμαρξάκη; Γεώργιος

36) Ἐὰν $x + \psi + \zeta = 1$ καὶ $a + \beta +$
 $\gamma = 4$, νὰ δειχθῇ ὅτι
 $-2 \leq (\sqrt{ax} + \sqrt{\beta\psi} + \sqrt{\gamma\zeta}) \leq 2$.

Ραϊλάκη; Γεώργιος Ηβ Πρ κτ.

37) Ἄν λ καὶ μ εἶναι ρίζαι τῆς
ἐξισώσεως $x^2 - 2x - 5 = 0$, νὰ εὑρε-
θῇ ἡ τιμὴ τῆς παραστάσεως:
 $(\lambda - 2)^2 + (\mu - 2)^2$.

Πυρεβολάκη; Εὐδύχιος; Ηβ Πρακτ.

38) Ἐὰν $a + \beta + \gamma = 0$ νὰ δειχθῇ
ὅτι: $\left(\frac{a}{\beta - \gamma} + \frac{\beta}{\gamma - a} + \frac{\gamma}{a - \beta} \right) \times$
 $\left(\frac{\beta - \gamma}{a} + \frac{\gamma - a}{\beta} + \frac{a - \beta}{\gamma} \right) = 9$

Τζόντος; Μιχάηλ Ηβ Πρακτ.

39) Νὰ δειχθῇ ὅτι: $\left[\frac{x^2 - \psi^2}{x - \psi} - 2\psi(2x^2 - x\psi + \psi^2) \right] \frac{2}{3}$

$$\left[\frac{x^3 - \psi^3}{x - \psi} - 3x\psi \right] \frac{3}{2} = x - \psi$$

Διζπάκη; Ἀντώνης Ηβ Πρακτ.

40) Νὰ ἀπλοποιηθῇ ἡ παράστασις
 $\frac{1}{x^2 - 6x + 9} - \frac{1}{x^2 + 6x + 9} + \frac{1}{x^2 - 9}$
 $\left[\frac{3}{x - 3} + \frac{x^2 + 9x}{(x - 3)^2} \right] \frac{1}{(x + 3)^2}$

Διμντζάκη; Νικόλαος Ζα Πρακτ.

41) Αἱ ρίζαι τῶν ἐξισώσεων $x^2 -$
 $\lambda x + \mu = 0$, $x^2 - \lambda x + \mu + 2 = 0$ ἔχουν
ἄθροισμα 22 Ἄν δὲ μεταξὺ τῶν
ρίζων τῆς α' παρεμβληθοῦν αἱ ρί-
ζαι τῆς β', σχηματίζεται οὐξούσα
Α Π. Νὰ εὑρεθοῦν αἱ ρίζαι αὐταί.

Χειλιδάκη; Γεώργιος

Γ) ΓΕΩΜΕΤΡΙΑΣ

42) Νὰ κατασκευασθῇ τετράπλευρον
ΑΒΓΔ, ἐὰν γνωρίζομεν τὰς πλευράς
τοῦ ΑΒ=α, ΒΓ=β, ΓΔ=γ, ΔΑ=δ καὶ
ὅτι ἡ διαγώνιστος ΑΓ διχοτομεῖ τὴν
γωνίαν Α.

Παπμαρξάκη; Γεώργιος
Ηβ Πρακτικοῦ

43) Νὰ δειχθῇ ὅτι εἰς πᾶν τρίγω-
νον τὸ κέντρον βάρους καὶ τὸ κέν-
τρον τοῦ ἐγγεγραμμένου κύκλου εἰς
τὸ τρίγωνον τὸ ἔχον κορυφὰς τὰ μέσα
τῶν πλευρῶν τὸν δοθέντος τριγώνου
κεῖνται ἐπ' εὐθείας.

Ραϊλάκη; Γεώργιος
Ηβ Πρακτ.

44) Νὰ κατασκευασθῇ τρίγωνον
ΑΒΓ ἐὰν γνωρίζομεν τὴν διεύθυνσιν
δύο διχοτόμων του. Ἐν σημείον Δ
τῆς ΑΒ καὶ ἓν σημείον Ε τῆς ΑΓ.

Τζουστάκη; Γεώργιος Ηβ Πρακτ.

45) Ἐπὶ τῶν πλευρῶν ὀρθογωνίου
τριγώνου νὰ κατασκευασθοῦν τετρά-
γωνον. Νὰ ἐννοηθῇ κατόπιν αἱ κορυφαὶ
τῶν τετραγώνων καὶ νὰ δειχθῇ ὅτι τὸ
ἄθροισμα τῶν τετραγώνων τῶν πλευ-
ρῶν τοῦ σχηματιζομένου ἑξαγώνου
εἶναι 8 φορές μεγαλύτερον ἀπὸ τὸ τε-
τράγωνον τῆς ὑποτείνουσος.

Διζπάκη; Ἀντώνης
Ηβ Πρακτ.

46) Νὰ κατασκευασθῇ τετράγωνον
ἐκ ΑΒΓ Δ ἐκ μίας κορυφῆς του Α [Θέσει]
καὶ ἐκ τοῦ ὅτι δύο ἄλλαι κορυφαὶ
τοῦ Β καὶ Δ κείνται ἀντιστοίχως ἐπὶ
δύο δοθεισῶν παραλλήλων εὐθειῶν
[Ε.] καὶ [Ε'].
Γαντζής; Νίκος
Ηβ Πρακτ.

Γαντζής; Νίκος
Ηβ Πρακτ.

47) Νὰ γραφῇ περιφέρεια ἔχουσα
τὸ κέντρον τῆς ἐπὶ δοθείσης εὐθείας
Χψ καὶ τέμνουσα δύο περιφερείας τῆν
μῖαν κατὰ διάμετρον καὶ τὴν ἄλλην
ὀρθογωνίως.

Χειλιδάκη; Κων/νος
Ηβ Πρακτ.

48) Νὰ εὑρεθῇ ἐπὶ τῆς διχοτόμου
τῆς γωνίας Α τριγώνου ΑΒΓ σημείον
Μ τοιοῦτον ὥστε γων. ΑΜΒ=γων'
ΑΜΓ=ω.

Παπμαρξάκη; Γεώργιος

Δ) ΤΡΙΓΩΝΟΜΕΤΡΙΑΣ

49) Έάν $\epsilon\phi\omega = \frac{\epsilon\phi\alpha + \epsilon\phi\beta}{1 + \epsilon\phi\alpha\epsilon\phi\beta}$ νά δειχθῆ

ὅτι θά εἶναι καί

$$\eta\mu 2\omega = \frac{\eta\mu 2\alpha + \eta\mu 2\beta}{1 + \eta\mu 2\alpha \eta\mu 2\beta}$$

Μιχαήλ η 1 ὁ γυγλίχ
Η' Πρακτ. Γ.Θ.Χ.

50) Νά δειχθῆ ὅτι $\epsilon\phi(\alpha + \beta) = \frac{\eta\mu^2\alpha - \eta\mu^2\beta}{\eta\mu\alpha \sigma\upsilon\alpha - \eta\mu\beta \sigma\upsilon\upsilon\upsilon\beta}$

Παπαδεμκωνάλκης Γεώργιος
Ηβ' Πρακτ.

51) Έάν $\eta\mu(\beta + \gamma - \alpha), \eta\mu(\gamma + \alpha - \beta), \eta\mu(\alpha + \beta - \gamma)$ ἀποτελοῦν Α.Π., νά δειχθῆ ὅτι καί $\epsilon\phi\alpha, \epsilon\phi\beta, \epsilon\phi\gamma$ ἀποτελοῦν Α.Π.

Τρόντος Μιχαήλ Ηβ' Πρακτ.

52) Νά ἀποδειχθῆ ὅτι: $\frac{\eta\mu(\alpha - \beta)}{\eta\mu\alpha \eta\mu\beta} + \frac{\eta\mu(\beta - \gamma)}{\eta\mu\beta \eta\mu\gamma} + \frac{\eta\mu(\gamma - \alpha)}{\eta\mu\gamma \eta\mu\alpha} = 0$.

53) Νά δειχθῆ ὅτι: $\frac{\eta\mu\alpha}{\eta\mu(\alpha - \beta)\eta\mu(\alpha - \gamma)} + \frac{\eta\mu\beta}{\eta\mu(\beta - \gamma)\eta\mu(\beta - \alpha)} + \frac{\eta\mu\gamma}{\eta\mu(\gamma - \alpha)\eta\mu(\gamma - \beta)} = 0$.

Τζουρτζικη Γεώργιος
Ηβ' Πρακτ.

54) Νά δειχθῆ ὅτι, διὰ πᾶν τρίγωνον ἀληθεύει ἡ σχέση

$$\frac{2(P\alpha + P\beta + P\gamma)}{\alpha + \beta + \gamma} = \frac{\epsilon\phi A}{1 + \epsilon\tau\epsilon\mu A} + \frac{\epsilon\theta B}{1 + \epsilon\tau\epsilon\mu B} + \frac{\epsilon\phi\Gamma}{1 + \epsilon\tau\epsilon\mu\Gamma}$$

Χειλαδίκης Γεώργιος

54) Προδιορίσατε τρία τόξα Χ, ψ, Ζ εὐρισκόμενα εἰς ἄρθμητικὴν πρόδοον καί ἐπαληθεύοντα τὰς ἐξισώσεις $X + \psi + Z = \pi, \eta\mu^2 X + \eta\mu^2 \psi + \eta\mu^2 Z = 2$.

Γεώργιος Παπαμυρκιάκης

Ε) ΦΥΣΙΚΗΣ-ΧΗΜΕΙΑΣ

55) Κόιλον σφαιρικόν κάτοπτρον ἔχει ἀκτίνα καμπυλότητος 4m καί ὁ ἄξων του διευθύνεται πρὸς τὸ Κέντρον τοῦ ἡλίου. Μεταξὺ τοῦ κατόπτρου καί τῆς ἐστίας του καί εἰς ἀπόστασιν 20cm ἀπὸ αὐτὴν, τοποθετεῖται μικρὸν κυρτὸν κάτοπτρον τὸ ὁποῖον ἔχει ἀκτίνα καμπυλότητος 45cm. Οἱ ἄξονες τῶν δύο κατόπτρων συμπίπτουν, αἱ δὲ ἀνακλῶσαι ἐπιφάνειαι τῶν εὐρίσκονται ἢ μίᾳ ἀπέ-

ναντι τῆς ἄλλης. Νά προσδιορισθῆ ἡ θέσις καί τὸ μέγεθος τοῦ εἰδώλου τοῦ ἡλίου, τὸ ὁποῖον παρέχει τὸ σύστημα τοῦτο. Φαινόμενη διάμετρος τοῦ ἡλίου: $\alpha = 0,5^\circ$.

Παπαμυρκιάκης Γεώργιος

56) Έντὸς δοχείου, τοῦ ὁποῖου ὁ πυθμὴν ἀποτελεῖται ἀπὸ ὀριζόντιον ἐπίπεδον κάτοπτρον, περ ἔχεται ὕδωρ ὅ ὁ δείκτης διαθλάσεως τοῦ ὕδατος εἶ-

ναι $\frac{4}{3}$ τὸ δὲ πάχος τοῦ στρώματος

τοῦ ὕδατος εἶναι 1m. Ὁ ὀφθαλμὸς Α ἐνὸς παρατηρητοῦ εὐρίσκεται εἰς ἀπόστασιν 1,20m ἀνωθεν τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος. 1) Ποῦ βλέπει ὁ παρατηρητὴς τὸ εἶδωλον τοῦ ὀφθαλμοῦ του; 2) Κατὰ ποῖαν φορὰν καί κατὰ πόσον μετακινεῖται τὸ εἶδωλον ἂν χυθῆ ὄλων τὸ ὕδωρ τὸ δοχείου.

Χειλαδίκης Γεώργιος

57) Νά ὑπολογισθῆ 1) τὸ βάρος εἰς gr τοῦ ΗCl τὸ ὁποῖον θά σχηματισθῆ δι' ἐπιδράσεως περιεσῆς θεικικοῦ ὀξέος ἐπὶ 1 Kgr χλωριούχου νατρίου περιεκτικότητος 95,5ο εἰς καθαρὸν NaCl 2) Τὰ λίτρα τοῦ διαλύματος ὕδροχλωρικοῦ ὀξέος (εἰδ. β ἄρ. 1, 2 καί περιεκτικότητος 40 ολο κατὰ βάρος εἰς ΗCl τὸ ὁποῖον δύναται νά προκύψῃ καί 3) τὸ βάρος εἰς Kgr τοῦ σχηματιζομένου ὀξύνου θεικικοῦ νατρίου.

Χειλαδίκης Κων)νος
Ηβ' Πρακτ.

TESTS

14) Ὁ Κώστας καί ἡ Ἐλένη εἶναι ἀδελφια. Ὁ Κώστας λέγει ὅτι ἔχει τὸσα ἀδελφια ὅσες ἀδελφές καί ἡ Ἐλένη λέγει ὅτι ἔχει διπλά ἀδελφια ἀπὸ ἀδελφές. Πῶς συμβαίνει;

Σταυρουδάκης, Ἄγγελος Ηβ' Πρακτ.

15) Σὲ ἓνα οἰκογενειακὸ γεῦμα ὑπῆρχαν τὰ ἑξῆς πρόσωπα. Δύο ἀδελφές καί οἱ δύο ἀδελφοὶ τους, δύο κοπέλλες καί οἱ μητέρες τους, δύο πατεράδες καί οἱ δύο κόρες τους, δύο γιαγιάδες καί οἱ δύο ἑγγονές τους καί τέλος δύο σύζυγοι μὲ τις γυναῖκές τους. Ὁ ἀριθμὸς ὁμῶς ὄλων αὐτῶν ἀνέρχεται εἰς ἕξ πρόσωπα. Πῶς συμβαίνει αὐτό;

Λιπακίης Ἄντων Ηβ' Πρακτ.

16) Ἐνας δειχνόντας σὲ κάποιον ἕνα γέρο τοῦ λέγει: «Τοῦτου δὲ τοῦ γέρου ἡ μάνα, πεθερὰ τῆς μάνας μου ἦταν». Τί συγγένεια ἔχει μὲ τὸ γέρο ἂν δὲν εἶναι θεῖος του;

Μυρογιάννακη Εἰρ. Ζ Πρ. Γ.Θ.Χ.

Ἄνθη πολλὰ μὲ πλέκουσε, γι' αὐτὸ μισχομυρίζω. Ἄν χάσω τρία γράμματα μὲ τ' ἄλλα σὲ φωτίζω. Τί εἶναι!

Παπαδογιωργακίης Ἐμμ. Ηβ' Πρ.

18) Ἄπ' τὴν κεφαλὴ ὡς τὰ πόδια εἶμαι μαῦρος δὲν ἀσπρίζω. Ἄπ' τὰ πόδια ὡς τὸ κεφάλι δόξα ἀθάνατη θυμίζω.

19) Τὸ πρῶτο μου ἀντιλέγει, τὸ

δεύτερο κρατεῖ τὸ σύνολό μου κόβει σχεδόν τὸ κάθε τι.

Ἄναγνωστάκης Ἰπποκρ. Ηα Πρ.

20) Μὲ σχῆμα γεωμετρικὸ μιά ἀρνηση ἐνῶνω, καί ἓνα νησί ἑλληνικὸ ἀμέσως φανερώνω.

Χειλαδίκης Κων)νος Ηβ' Πρακτ.

21) Συμπληρώσατε τὴν σειρὰν Α81Ε Γ 78 Η,

Χειλαδίκης Γεώργιος

ΛΥΣΕΙΣ ΑΣΚΗΣΕΩΝ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ

1) Οἱ μαθηταὶ ἦσαν 430. 2) Εὐκόλως δεικνύεται μετὰ τὴν ἀναγωγήν 3) Ἡ ταχύτης του εἶναι $9\frac{1}{11}$ μιλ. καθ' ὥραν. 3) Εἰργάσθη 232 ἡμέρας καί ἔμεινε 133 ἄεργος. 5) ἀξίζουν 344,5 ὄρ × 6) 75 μίλια ὠριαίως.

7) Μετὰ τὰς πράξεις καί ἐπειδὴ $M\upsilon = N\upsilon$ τὸ δοθὲν γίνεται

$$M\upsilon \pm N\upsilon \pm 2N\upsilon = (M \pm N)(\upsilon \pm \upsilon)$$

8) Ἐκτελοῦντες τὴν πράξιν καί ἐξάγοντες ἐκτὸς παρενθέσεως ἀνά τρεῖς εὐρίσκομεν ὅτι γίνεται $(\upsilon + \psi + 1)(\alpha^2\upsilon + \beta^2\psi + \gamma^2)$ εἰς τὸ προηγούμενον τὸ $\alpha^2\chi^2$ γὰ γίνῃ $\alpha^2\upsilon^2$.

9) Ἐάν Α καί Β καλέσωμεν τὰς δοθείσας καί Α', Β' τὰς συζυγοὺς αὐτῶν ὡς πρὸς τὸν τελευταῖον ὄρον (τὸ - γίνεται +) καί πολυπλ. ἀντιστοίχως

$$\epsilon\upsilon\acute{\rho}\iota\sigma\kappa\omicron\mu\epsilon\upsilon\iota\delta\iota\alpha\ \chi=1\ \delta\tau\iota\ \frac{A}{A\Pi} = \sqrt{2}$$

καί ἀντικαθιστῶντες τὰ $\frac{\Pi}{\Pi}$ διὰ $\chi=1$

εὐρίσκομεν ὅτι τὸ δοθὲν λαμβάνει τὴν τιμὴν $\sqrt{2}$.

10) Καλοῦντες τὸ $\chi = \alpha, \psi = \beta$ καί $Z^2 = \gamma$ εὐρίσκομεν $\chi = 10, \psi = \pm \sqrt{3}$ καί

$$Z_1 = 1 \text{ καί } Z_2 = \frac{1 \pm i\sqrt{3}}{2}$$

11) Θέτοντες ὅπου $\chi = \frac{\psi}{\sqrt{3}}$ ἡ δοθεῖσα γίνεται $(\psi - \alpha)(\psi^2 + \alpha\psi - 2\alpha^2) = 0$

Λύοντες αὐτὴν κλπ. ἔχομεν $\chi_{1,2} = \frac{\alpha}{\sqrt{3}}$

$$\chi_3 = -\frac{2\alpha}{\sqrt{3}}$$

12) Ἡ δοθεῖσα γράφεται $(36X^4 - 13X^2 + 1)(4X + 1)$

$$\chi_{1,2} = \pm \frac{1}{2}, \chi_{3,4} = \pm \frac{1}{3}, \chi_5 = \frac{1}{4}$$

13) Ὑψοῦντες στὸ τετράγωνον κλπ. εὐρίσκομεν $B\Gamma = (A^2 - B - \Gamma)^2$ ἄρα $B\Gamma > 0$ καί ἐξ αὐτῆς $B + \Gamma > 0$ ἄρα τὰ Α, Β, Γ, εἶναι μεγαλύτερα τοῦ μηδενός.

14) Φέροντες τὰς ΔΑ καί ΑΓ εἶναι γων. ΑΔΓ = γων. ΒΑΓ καί γων. ΑΓΕ = γων. ΕΔΑ ἄρα γων. ΕΔΓ = γων. ΕΗΑ ἴτοι γων. ΕΑΒ + γων. ΕΔΓ = 2 ὀρθ.

15) Ἐστω ΑΒΓΔ τὸ τραπέζιον (ΑΔ, ΒΒ μὴ παράλληλοι) καί ΜΟ, ΜΗ, ΜΘ αἱ κάθετοι ἐπὶ τὰς ΑΒ, ΑΔ καί

ΓΒ. Έκ τῶν ἐγγραφίμων ΟΜΗΒ καὶ ΜΗΒΖ ἔπεται γων. ΟΗΖ = γων. ΟΒΖ καὶ γων. ΟΘΕ = γων. ΟΗΕ ἄρα γων. ΟΗΖ = γων. ΟΘΕ ἄρα τὸ ΕΖΗΘ εἶναι ἐγγράφιμον.

16) Ἐάν Β' εἶναι τὸ συμμετρικόν τοῦ Β ὡς πρὸς τὴν ΑΔ φέροντες τὴν Β' ΓΧ ὀρίζομεν τὸ Ε ἐπὶ τῆς ΑΔ ὅπερ τὸ ζητούμενον.

17) φέρομεν τὴν ΑΡ // ΕΖ καὶ ΟΗ ⊥ ΒΑ τότε τὸ ΛΗΤΑ εἶναι ἐγγράφιμο καὶ γων. ΗΤΛ = γων. ΛΑΗ = γων. ΑΘΕ ἄρα γων. ΟΗΘ = γων. ΟΤΑ = 1 ὄρθ. ἄρα εἶναι ἐφαπτομένη.

18) Βλέπομεν ὅτι $(ΓΔ)^2 = (ΓΑ)(ΓΑ - ΓΒ)$ καὶ ἐκ τοῦ ἐγγραφίμου ΒΔ ΕΓ ὅτι $(ΑΓ)(ΑΒ) = (ΑΕ)(ΑΗ)$ ἄρα $(ΓΔ)^2 = (ΓΑ)^2 - (ΑΗ)(ΑΔ)$

19) Ἐάν ΑΒΓΔ εἶναι τὸ τετράπλευρον καὶ ΕΗΘ ἡ διχ τῆς γων. ΑΕΒ καὶ ΖΗ ἡ τῆς ΒΖΓ τότε γων. ΕΗΖ = γων. ΗΘΓ + γων. ΗΘΖ καὶ γων. ΗΘΓ = γων. ΘΔΑ + γων. ΑΕΘ. Ἐπομένως γων. ΖΗΕ = γων. Δ + γων. ΑΕΗ + γων. ΘΖΗ = 180° ἄρα γων. ΕΗΖ = 1 ὄρθ. Ἐάν γων. ΕΗΖ = 1 ὄρθ ἔπεται ὅτι γων. Δ + γων. ΑΒΓ = 2 ὄρθ. ἄρα τὸ ΑΒΓΔ εἶναι ἐγγράφιμον (Ε καὶ Ζ αἱ τομαὶ τῶν ΑΔ, ΓΒ καὶ ΑΒ, ΓΔ).

20) Ἐπειδὴ ἡμ $2α = \frac{1 - \text{συν}2α}{2}$ θὰ εἶναι $\eta\mu^2\alpha + \eta\mu^2\beta + \eta\mu^2\gamma =$

$$\frac{3 - (\text{συν}2\alpha + \text{συν}2\beta + \text{συν}2\gamma)}{2} \text{ ἄλλὰ } \text{συν}2\alpha +$$

$+\text{συν}2\beta + \text{συν}2\gamma = -4 \text{ συνα } \text{συν}\beta \text{ συν}\gamma - 1$ καὶ δι' ἀντικαταστάσεις εὐρίσκομεν τὸ ζητούμενον.

21) Ἐκ τῆς δοθείσης σχέσεως εὐρίσκομεν $\eta\mu^2\gamma = \frac{\eta\mu\alpha\eta\mu\beta}{\text{συν}(\alpha - \beta)}$ καὶ ἂν ἀφαιρέσωμεν τοὺς ἀριθ. ἀπὸ τοὺς παραναμαστὰς εὐρίσκομεν τὸ ζητούμενον.

22) Θέτοντες $\epsilon\phi\frac{\chi}{2} = \lambda$ τότε

$$\epsilon\phi\frac{\chi}{2} = \frac{1}{\lambda} \text{ καὶ } \epsilon\phi\chi = \frac{1 - \lambda^2}{2\lambda} \text{ Ἄρκει ἄρα νὰ δεῖξωμεν ὅτι } \frac{1}{\lambda} > 1 + \frac{1 - \lambda^2}{2}$$

Αὕτη ἀληθεύει πάντα διότι $(\lambda - 1)^2 > 0$

26) Ἐάν $M = \mu\alpha$ ζα οἰν $M_1 = \mu\alpha$ ζα φελ καὶ $M_2 = \mu$ τοῦ μεάλ τότε $M = M_1 + M_2$ καὶ ἡ διάμετρος εἶναι 1,26 cm.

27) Ἀπαιτοῦνται 3344 gr H_2 καὶ θὰ ἴσορ. 27568 gr.

ΣΗΜΕΙΩΣΙΣ: Αἱ λύσεις τῶν ἀσκήσεων 23, 24, 25 καὶ 28 διὰ τυπογραφικὸς λόγους θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος.

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ

1) Ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὁ 1089, 2) Οἱ ἀριθμοὶ εἶναι 888, 666.

ΛΥΣΕΙΣ ΤΩΝ TESTS

1) 2 λεπτ. 2) 3 ὄρες 3) μῆτέρα σας 4) ἀνεμόμυλος 5) βιβλίον 6) Σηκου-αννα 7) Βητα-μυ-νι 8) Δασεῖα-Ἀσία 9) γέρος-γερὸς 10) Σαῦρα-αῦρα 11) 21 12) ὅστις εἶναι κάτοχος φίλου μεγάλου θησαυροῦ ἀγαθὸν κέκτηται 13) Ἄριστον τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ τὸ μὴ ἠτάσθαι χρῆσθαι.

Ὅρθα λύσεις τῶν ἀσκήσεων τοῦ προηγουμένου τεύχους μᾶς ἔστειλαν οἱ: Καλογεράκης Νικόλαος Η' Γυμν. Καστελλίου Πεδιάδος 28, Περογιαννάκης Ἰωάννης Η' πρ. 12, 23, 24, 14, 18, Ἀναγνωστάκης Ἰπποκράτης Η' πρ. 23, 24, Λιαπάκης Ἀντώνιος Η' πρ. 23, 24 Κασσιμάτης Ἐμμ. Η' πρ. 21, 23, 24.

Ὅρθα λύσεις τῶν Test μᾶς ἔστειλαν οἱ κάτωθι:

Παρακαλοῦνται οἱ φίλοι τῆς σελίδος μας νὰ προσέξουν τὰ ἑξῆς: α) Οὐδεμία συνεργασία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐάν δὲν εἶναι γραμμένη διὰ μελάνης εἰς κόλλαν διαγωνισμοῦ καὶ ἐπὶ τῆς μιᾶς σελίδος μόνον. β) Αἱ διάφοροι ἀσκήσεις, Tests κ. λ. π. θὰ συνοδεύονται καὶ διὰ τῶν λύσεών των, αἵτινες θὰ εἶναι ἀναλυτικῶς γεγραμμένοι κατωθὲν ἐκάστης ἀσκήσεως εἰς ἣν θὰ ἀναφέρεται.

γ) Κάθε συνεργασία νὰ εἶναι πρωτότυπος καὶ εἰ δυνατὸν μαθητικῆ.

δ) Οὐδεμία ἀνώνυμος συνεργασία θὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

ε) Ἡ συνεργασία θὰ ἀποστέλλεται εἰς τὴν «ΜΑΘ. ΗΧΩ» καὶ ἐπὶ τοῦ φακέλλου θὰ ἀναγράφεται διὰ τὴν (ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ) (Ἐκ τῆς Ἐπιτροπῆς)

ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΑ

EMMAN. ΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΗ

Εἰσοδίων 46 — Χανιά

Τηλεφῶνον 6.30

Καλογεράκης Νικ. 1, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11. Λιαπάκης Ἀντῶν. 1, 3, 6, 9, 10, 11, Ἀναγνωστάκης Ἰπποκρ. 1, 6, 7, 9, 10, Περογιαννάκης Ἰωάν. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, Γεωργακάκης Μιχαήλ Ζ πρακτ. 2, 7, 8, 9, 10, 11.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Συνεργασίας ἐλάβομεν ἐκ τῶν κάτωθι τὰς ὁποίας καὶ δημοσιεύομεν Χειλαδάκης Κων/νος, Παπαδομανωλάκης Γεώργιος, Τζουστάκης Γεώργιος, Λιαπάκης Ἀντώνιος, Ραϊλάκης Γεώργιος, μαθητῶν τῆς Η' πρ. Β' Γ.Α.Χ Συ, νεργασίας ἐπίσης ἐλάβομεν ἐκ τῶν κάτωθι ἀπὸ τὰς ὁποίας δημοσιεύομεν τὰς καλλιτέρας.

Γαγαλῆς Νίκος Η' πρ., Λιματζάκης Νικόλ. Ζ πρ., Πυροβολάκης Εὐτύχιος Η' πρακτ., Παπαδογιωργάκης Η' πρακτ., Ἀναγνωστάκης Ἰπποκρ. Η' πρακτ., Τσόντος Μιχ. Η' πρακτ. Σπανουδάκης Ἄγγελος.

Συνεργασίας δὲν ἐδημοσιεύσαμεν ὡς εὐκόλους τῶν κάτωθι. Καζαλάκης Γεώρ Η' πρακτ. καὶ Βαρδάκης Μανώλης Ηα πρακτ.

Μαυρογιαννάκη Εἰρήνη Ηα πρακτ., Γ.Θ.Χ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τὴν συνεργασίαν. Δημοσιεύεται. Ἀπὸ τὸ γυμνάσιόν σας περιμένομε πολλές καὶ κάλῃς συνεργασίας.

Κουράκης Ἀντώνιος. Θὰ δημοσιευθῆ. Μαθιουδάκης Δημήτριος. Ἀγαπητέ μας φίλε σὲ εὐχαριστοῦμε. Ἡ συνεργασία σου θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ ἐπόμενον τεῦχος διότι ἔφθασε ἄργα.

Ἰωάννης Κλεινάκης
Ε' 18. Γυμν. Κανδάνου

Ἡ συνεργασία σου ἐλήφθη, πλὴν ὅμως ἀντίκειται εἰς τοὺς ὄρους συνεργασίας. Αἱ συνεργασίαι ὀφείλου νὰ εἶναι γραμμένα ἐπὶ κόλλας διαγωνισμοῦ διὰ μελάνης κ.τ.τ. ὡς γράφομεν παραπλευρῶς. Μὲ τέτοιους ὄρους κάθε συνεργασία εἶναι εὐπρόσδεκτος.

Ἐμμ. Πιτταριδάκης
Η' Καστελλίου Πεδιάδος

Ἡ συνεργασία σου ἐλήφθη. Καλῆ. Δὲν συμφωνεῖ ὅμως μὲ τοὺς ὄρους συνεργασίας τῆς Πνευματικῆς Σελίδος. Θὰ τὴν περιμένομε, διὰ νὰ δημοσιευθῆ, σύμφωνα μὲ αὐτοὺς.

Κων/τῖνος Μπίλλσης
Η' Καστελ. Πεδιάδος

Ἡ συνεργασία σου ἀρκετὰ καλῆ, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως. Πιστεύομεν νὰ συνεχισθῆ καὶ ἀπὸ σὲ καὶ ἀπὸ ὄλους τοὺς μαθητὰς τοῦ γυμνασίου σας. Ἐπειδὴ ὅμως ἔφθασε ἄργα θὰ δημοσιευθῆ εἰς τὸ ἐπόμενον.

Μιχαῆλη Εὐαγγελία
Η' Πρακτ. Γ. Θ. Χ.

Ἡ συνεργασία σου ἐλήφθη τὸ α' μέρος δημοσιεύεται. Ἀπαντήσαμε σὲ ὄσα γράμματα ἐλάβομε μέχρι τῆς 25ης—11—55.

Α Δ Δ Η Ε Λ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Α

Αγπλητοί μας συμμαθητά, συμμαθητρίαι και φίλοι.

Μίμας και κάλι κοντά σας.

«Η Μαθητική σας Ψυχή» δέν σάς ξεχνά, όπως τήν αγαπάει πιά; όγκια και άκόμη περισσότερο Σά; ευχαριστεί, όλους και όλες που ή; εγράψατε, που τή συγγραφήκατε για τήν επανέκδοσή της, που τής ευχηθήκατε καλή επιτυχία και καλή σταδιοδρομία. Αυτό τήν ένθαρρύνουν να συνεχίση τό δρομο της ύπερήφανη και άπτόση. Κάθε σας γράμμα, κάθε σας φρονιίδα και θυσία γ' αυτήν, είναι και έ-α στήριγμα για τήν σταδιοδρομία της, και τήν κανονική και άρτια κυκλοφορία της. Γράφετέ μας φίλοι μας τακτικά, στέλνετέ μας έκλεκτές συνεργασίες, φροντίζετε για τήν κυκλοφορία του περιοδικού και να στε βέβαιοι ότι προσφέρετε ύψιστη ύπηρεσία στο μαθητικό κόσμο τής Κρήτης, σ'όν όποιο όλοι μας με ύπερηφάνεια άνήκαμε. Δείξετε έμπράκτως ποιά δύναμη και ποιά αξία κρύβει μέσα της κάθε νεαρή ψυχή, που άν και κάθεται στο θρανίο μπορεί να έλη τή σκέψη των πιο σοφών και των πιο πεπεισμένων άνθρώπων. «Η Μαθητική, Ηχώ» τό μαγαδικό αυό στο είδος του περιοδικό, που γράφεται, συντάσσεται και εκδίδεται μόνο από μαθητές και μαθητρίαι, έχει πάντα άνοικτιές εις σιήλες του σε κάθε καλή συνεργασία, το κάθε ταλέντο, σε κάθε αξία, σε κάθε προσκαθεία.

Απαντούμε σήμερα σε όσα γράμματα έλάβουμε μέχρι τήν 25 Νοεμβρίου.

Μαθιουδάκην Θεόδωρον, Γρηγοράκην Αντώνιον Γυμνασιον Πάλαισχωράς. Φίλοι μας πολύ σάς ευχαριστούμε. Σάς δεχόμεθα ευχαριστώ ως ανταποκριτές. Το περιοδικόν είναι και δικό σας. Από τό Γυμνάσιόν σας περιμένουμε πολλές καλές συνεργασίας και κάθε κίνησιν του Γυμνασίου σας. Από τήν ιδίικήν σας δραστηριότητα εξητάταις όλα.

Μαριουζινάκη Μπρίκη Ηβ' Κλάσ. ΓΕΧ. Θα δημοσιευθί. Περιμένουμε από όλη τήν τάξη σου έκλεκτά και πρωτότυπα πράγματα.

Κλεινάκη Ιω Γυμν. Κανδάνου Σε ευχαριστούμε φίλε μας. Το Γυμνάσιό σας μας ήτο πάντα πρόθυμο.

Παπαδάκη Δέλην Η' Γαλλ. Σχολ. Καλό τό ποίημα. Μικροίς να γράψης και καλύτερα. Περιμένουμε δικας πάγια τις έκλεκτότερες συνεργασίες από τήν Γαλλική Σχολή.

Ψυχουντάκη Άλκιβ. Σβ' Προβ. Καλό τό ποίημα. Θα δημοσιευθί.

Μακτοράκη Εύαγγελον Η' Κλ. Γυμν. Ηρακλείου. Πολύ σε ευχαριστούμε, φίλε μας, διά τό καλά σου λό-

για. Το περιοδικό είναι έξ ίσου και δικό σας. Από τό Ηράκλειο περιμένο με πολλά έπ' ες. Όλοι μαζί θα παρουσιάσουμε ένα τέλειο μαθητικό περιοδικό. Το ποιήμα σου δημοσιεύεται. Φροντίστε για μια καθολική κυκλοφορία του περιοδικού.

Φραγκάκη Γ. Γυμν. Νεαπόλεως. Παλαιέ μας φίλε και έκλεκτέ συνεργάτη σε δεχόμεθα ευχαριστώ ανταποκριτήν. Τα γραφόμενά σας πολύ σασ' ά. Θά τα δημοσιεύουμε γιατί συμφωνούμε άκόλουως. Από τό τό, σε πρόθυμο γωνάσιό σας περιμένο πολλά έπ' ες. Γράψε μας για όλη τή κίνηση του Γυμνασίου σας.

Σταμπουλάκη Γεώργ. Γυμν. Βιάννου Σε ευχαριστούμε πολύ. Σου γράφουμε και ιδιαιτέρως.

Θεοδωράκη Βασιλική Τεξ. Στ' Γυμν. Κκοτ. Κισ. Πολύ σε ευχαριστούμε για τό καλά λόγια. Φροντίζουμε πάντα για τό καλύτερο. Φροντίσε για τήν κυκλοφορία του περιοδικού σε όλα τό παιδία.

Πιταριδάκη Έμμ. Η' Κκοτ. Πεδιάδος και Καλογραάκη. Σας δεχόμεθα ευχαριστώ ως ανταποκριτές. Το Γυμνάσιό σας ήτο από τό ιδρυτικό Γυμνάσιον του περιοδικού. Μην τό ξεχνάει. Πρέπει να είναι πάντοτε εις τήν πρώτην γραμμήν. Περιμένουμε καλές συνεργασίες.

Γόρτζιον Γεώργ. Στ' Προκ. Η' Γυμν. Αρρ. Ρεθύμνης. Δημοσιεύεται ή συνεργασία σου. Φροντίσε για τήν τάξη σου και τό Γυμνάσιό σου να κυκλοφορή σε όλα τό παιδία τό περιοδικό, που είναι και δικό τους περιοδικό.

Βελισσάριον Γεώργ. Στ' Τεξ. και Κωνσταντουράκη Κατίνα Β' Τεξ. Έμπερ. Σχολής Ιεραπέτρας. Σας δεχόμεθα ευχαριστώ ως ανταποκριτές μας. Η συνεργασία και συμβολή της σχολής σε ανέκαθεν ή ο πολύτερη διά τήν μαθητικήν κίνησιν και προσδόν. Περιμένουμε συνεργασίας σας και τήν κίνησιν της σχολής σας. Το ποιήμα θα δημοσιευθί.

Ανδρουλιδάκη Κατίνα και Δουκάκη Αντιγόνη Η' Κλάσ. ΓΕΡ. Αγαπητές μας συμμαθήτριαι σάς ευχαριστούμε πολύ διά τό ένδιαφέρον προς τό κοινό περιοδικό μας. Με μεγάλη μας χαρά σας δεχόμεθα ανταποκριτές. Το Γυμνάσιό σας ήτο πάντοτε πρόθυμο. Οι έκλεκτότερες συνεργασίες του παρελθόντος ήταν του Γυμνασίου σας. Και τώρα περιμένουμε εύρωπή κυκλοφορία και πραγματικά έκλεκτές συνεργασίες. Το ποίημα πολύ καλό. Δημοσιεύεται.

Μαθητάς και Μαθητρίαι Λεοβίου Κολλεγίου. Το γράμμα σας φίλοι μας

πολύ μας συγκίνησε, από τή γωνιά αυτή της Ελλάδος που μας εγράψατε. Εμείς ευχαριστώσας θα σάς στέλνουμε περιοδικά και θα δεχτούμε συνεργασίας σας. Θέλουμε να γνωριστούμε με όλα τό παιδία της Ελλάδος. Δώσετε μερικά τεύχη και σεά παιδία των δημοσίων Γυμνασίων να μας γνωρίσουν και να τό γνωρίσωμεν και αυτά.

Παπαμυρκάκη Έλένη Δ' Τεξ. Ουδέου Δημ. Σχολείου Χανίων. Μικροδία μας σε ευχαριστούμε για τό καλά σου τραγουδάκια που μας έστειλες. Βλέπουμε ένα ταλέντο. Προσβό. Πρέπει να διαβάσης και άλλα ποιήματα.

Μαίλλιερν Κωννον Γυμν. Κκοτ. Πεδιάδος. Πολύ σε ευχαριστούμε φίλε μας. Το γράμμα σου μας συγκίνη.

Μερίκα Ζερβάκη Γυμν. Νεαπόλεως. Σε ευχαριστούμε. Η πρώτησις σου θα μελετηθί Κρατάμε τήν συνεργασία σου για τό προσεχές τεύχος.

Σόνια Μούγλαλη Στ' ΓΕΧ. Η συνεργασία σου καλή, τό ένα δημοσιεύεται.

Ευγενία Κερβεντζή ΓΕΧ. Μας συγκινούν τό καλά σου λόγια. Η έθεσή σου παρουσιάζει βεβαίως τήν σχετική λογοτεχνική σου δύναμη, αλλά ξεφεύγει από τό κύριον θέμα. Χρειάζεται άκρίβεια και συντομία και άπόδειξις.

Βασιλ. Μήτ. ευ Σβ' ΓΑΧ. Ελάβουμε και σάς ευχαριστούμε. Το ποιήμα ίτως δημοσιευθί στο προσεχές τεύχος.

Έλεα Τζανέτου ΓΕΧ., Γ. Καζαλάκη Β' ΓΑΧ., Έμμ. Παπαδάκη Β' ΓΑΧ., Παύλ. Πέτρακκον Β' ΓΑΧ. Τα άνένδοτα, γνωμες κ. τ. λ. τό κρατάμε για τό επόμενα τεύχη.

Μιχαήλ Γεωργυντάκη. Το νάκι, καλό. Δέν είναι όμως μαθητικό.

Θεωδ. Κοτσιφάκη, Αδ. Τριάρχη, Π. Γαϊτανάκη ΓΕΧ., Αρδ. Χειτάκη Β' ΓΑΧ., Τζ. γκαράκη Οδ. Γυμ. Σπείας, Γ. Φραγκάκη Γυμ. Νεαπόλεως, Βκο. Θεοδωράκη. Δημοσιεύονται.

Με έκτίμηση και άγάπη
«Η ΜΑΘΗΤΙΚΗ σας ΗΧΩ»

